

Crna Gora
GLAVNI GRAD

GRADONAČELNIK

Broj:01-018/25-8337/1

Podgorica, 16. decembar 2025. godine

Crna Gora
Pisarnica - Glavni grad - Podgorica

Prinijeto: 16-12-2025				
Org. jed.	Jed. klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
02	016	25	1682	

SKUPŠTINA GLAVNOG GRADA

PODGORICA

Na osnovu člana 58 stav 1 tačka 2 Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni list Crne Gore“, br. 2/18, 34/19, 38/20, 50/22, 84/22, 81/25 i 98/25), člana 100 stav 1 tačka 2 Statuta Glavnog grada („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi“, br: 8/19, 20/21, 49/22 i 51/25), podnosim **Predlog odluke o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima.**

Za predstavnika predlagača prilikom razmatranja Programa u Skupštini Glavnog grada i njenim radnim tijelima, određen je **Andrija Babović**, sekretar Sekretarijata za komunalne poslove.

GRADONAČELNIK,

Prof. dr Saša Mujović

Na osnovu člana 27 stav 1 tačka 24 Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni list Crne Gore", br. 02/18, 34/19, 38/20, 50/22, 84/22, 81/25 i 98/25), člana 27 stav 7 Zakona o zaštiti dobrobiti životinja ("Službeni list CG", br. 14/08, 40/11 i 47/15), člana 15 stav 1 Zakona o komunalnim djelatnostima ("Službeni list Crne Gore", br. 55/16, 02/18, 66/19, 140/22 i 84/24) i člana 54 stav 1 tačka 2 Statuta Glavnog grada ("Službeni list CG - Opštinski propisi", br. 08/19, 20/21, 49/22 i 51/25), Skupština Glavnog grada - Podgorice, na sjednici održanoj _____ 2025. godine, donijela je

ODLUKU

o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima

I. OPŠTE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovom odlukom se propisuju uslovi i način držanja kućnih ljubimaca, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima, način zbrinjavanja, sprovođenje mjera kontrole razmnožavanja i održavanja skloništa za kućne ljubimce na teritoriji Glavnog grada.

Rodna ravnopravnost

Član 2

Izrazi koji se u ovoj odluci koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Objašnjenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovoj odluci imaju sljedeća značenja:

- 1) **kućni ljubimci** su životinje koje se uzgajaju ili odgajaju radi rekreacije, zaštite ili pomoći čovjeku (psi, domaće mačke, egzotične i ukrasne ptice, mali glodari, terarijumske, akvarijumske i druge životinje);
- 2) **vlasnik odnosno držalac kućnog ljubimca** je pravno ili fizičko lice starije od 16 godina koje je odgovorno ili zaduženo za kućne ljubimce, stalno ili privremeno;
- 3) **izgubljeni kućni ljubimac** je kućni ljubimac kojeg je držalac izgubio mimo svoje volje;
- 4) **napušteni kućni ljubimac** je kućni ljubimac koji nema dom ili se nalazi izvan njega, lišen brige i njege držaoca ili kojeg je vlasnik odnosno držalac svjesno napustio;
- 5) **opasni kućni ljubimac** je životinja koja može ugroziti okolinu, odnosno čovjeka ili drugu životinju zbog svoje naravi ili agresivnosti;
- 6) **sklonište za napuštene životinje** (kućne ljubimce) je prostor sa objektima u kojem se privremeno ili trajno smještaju pronađene (napuštene i izgubljene) životinje na dalju brigu i moguće udomljavanje;
- 7) **odgajivačnica za kućne ljubimce** je objekat u kojem se kućni ljubimci drže i reprodukuju u komercijalne svrhe;
- 8) **pažnja dobrog domaćina** je obezbjeđivanje uslova životinji koji zadovoljavaju njene životne potrebe (dovoljne količine kvalitetne hrane i vode, prostora za kretanje, odmor i zaklon, odgovarajuće mikroklimatske i higijenske uslove života, očuvanje fizičke, psihičke i genetske cjelovitosti, preduzimanje i sprovođenje preventivnih, dijagnostičkih,

higijenskih, terapijskih i drugih mjera radi očuvanja zdravstvenog stanja životinje, sprječavanje nastanka povreda, bolesti različitih uzroka, stresa, bola, patnje, straha i smrti);

9) **mučenje životinja (kućnih ljubimaca)** je svako postupanje ili nepostupanje sa kućnim ljubimcima kojim se namjerno ili iz nehata izaziva bol, patnja, strah, stres, povreda, narušava genetska cjelovitost kućnog ljubimca i to:

- fizičko mučenje kućnog ljubimca kojim se narušava fizička cjelovitost oštećenjem tkiva i organa, kao što je: batiranje, šutiranje, bičevanje, seksualno nasilje, prisiljavanje na rad ili obuku koji prevazilaze izdržljivost kućnog ljubimca, neodgovarajući načini hvatanja i obuzdavanja, sprovođenje intervencija i eksperimenata na kućnim ljubimcima suprotno odredbama zakona i ove odluke;

- psihičko mučenje kućnog ljubimca kojim se narušava njena psihička cjelovitost i koje može izazvati ili izaziva poremećaje u ponašanju i to: onemogućavanje kućnom ljubimcu da zadovolji svoje osnovne potrebe u ponašanju, da iskoristi prostor za odmor i zaklon, razjarivanjem kućnog ljubimca primjenom fizičke sile, drugim životinjama ili nadražajima koji joj nijesu svojstveni, nanošenje straha, patnje i prouzrokovanje osjećaja nesigurnosti.

Shodna primjena

Član 4

Na kućne ljubimce koji pripadaju zaštićenim vrstama primjenjuju se propisi o zaštiti prirode.

Odredbe ove odluke primjenjuju se i na fizička i pravna lica koja su vlasnici odnosno držaoci kućnih ljubimaca, radne pse, odgajivačnice za kućne ljubimce, objekte za dresuru ili prodaju kućnih ljubimaca, pansione i skloništa za napuštene kućne ljubimce.

Na teritoriji Glavnog grada kućni ljubimci se drže u skladu sa propisima o zaštiti dobrobiti životinja, veterinarstvu, zaštiti prirode, javnom redu i miru i odredbama ove odluke.

II. USLOVI I NAČIN DRŽANJA KUĆNIH LJUBIMACA

Opšti uslovi za držanje kućnih ljubimaca

Član 5

Kućni ljubimac se drži na način koji ne ugrožava fizički i psihički integritet, ličnu sigurnost i imovinu građana i ako ne remeti mir, ne ugrožava opštu higijenu stambene zgrade i životnu sredinu, pri čemu uslovi držanja u potpunosti zadovoljavaju njegovu dobrobit.

Kućni ljubimac može se držati u stanu, kući, dvorištu pod uslovom iz stava 1 ovog člana i ako se na navedeni način mogu osigurati osnovne potrebe kućnog ljubimca.

Izuzetno kućni ljubimac može se držati i u zajedničkim prostorijama stambene zgrade (u posebno ograđenoj odgovarajućoj prostoriji) po prethodno pribavljenoj saglasnosti skupštine etažnih vlasnika stambene zgrade.

Vlasnik odnosno držalac kućnog ljubimca (u daljem tekstu: držalac kućnog ljubimca) je dužan da obezbijedi uslove da kućni ljubimac ne ometa utvrđeni kućni red i mir građana.

Držalac čiji pas čestim i dugotrajnim lajanjem ili zavijanjem remeti mir građana, dužan je da preduzme odgovarajuće mjere da spriječi dalje uznemiravanje građana.

Zabranjeno je uvođenje kućnog ljubimca u lift u trenutku kada lift koriste druga lica, osim u slučaju njihove izričite saglasnosti.

Zabranjeno je trajno i samostalno držanje kućnog ljubimca na adresi različitoj od prebivališta ili boravišta držaoca, osim u slučaju kad se radi o radnim psima koji čuvaju određeni objekat ili imovinu, pod uslovom da je obezbijeđen svakodnevni nadzor držaoca.

Ukoliko držalac kućnog ljubimca drži psa u ograđenom objektu (boksu) ili je pas vezan mora se najmanje jednom dnevno izvoditi u šetnju radi obavljanja fizioloških i zadovoljenja fizičkih potreba.

Dužnosti vlasnika odnosno držaoca kućnih ljubimaca

Član 6

Držalac kućnog ljubimca je dužan da se brine o kućnom ljubimcu sa pažnjom dobrog domaćina i da obezbijedi uslove kućnom ljubimcu da zadovolji svoje osnovne životne potrebe, i to:

- 1) obezbijedi dovoljnu količinu kvalitetne hrane i pitke vode;
- 2) osigura kućicu ili odgovarajuću prostoriju za kućnog ljubimca;
- 3) održava redovnu higijenu kućnog ljubimca, prostora u kome boravi i javnog prostora;
- 4) obezbijedi redovnu vakcinaciju kućnog ljubimca protiv bjesnila i ostalih bolesti u skladu sa zakonom kojim se uređuje veterinarska djelatnost;
- 5) izvrši identifikaciju (čipovanje) kućnog ljubimca u skladu sa zakonom kojim se uređuje veterinarska djelatnost, podzakonskim aktima i ovom odlukom;
- 6) obezbijedi kretanje kućnog ljubimca u skladu sa ovom odlukom i zakonom;
- 7) pravilno postupa sa opasnim kućnim ljubimcem;
- 8) u slučaju bolesti ili povrede kućnog ljubimca, odmah po saznanju zatraži veterinarsku pomoć i obezbijedi odgovarajuću njegu.

Ishrana kućnih ljubimaca

Član 7

Držalac kućnog ljubimca je dužan da osigura kućnom ljubimcu da uvijek ima pitku vodu i redovnu ishranu koja je po vrsti, kvalitetu i količini u skladu sa vrstom, starosti i fiziološkim potrebama kućnog ljubimca.

Prostorije u kojima se kućni ljubimac hrani, kao i posude za hranu i piće potrebno je održavati čistima.

Prostor za držanje kućnih ljubimaca

Član 8

Ako se kućni ljubimac drži u ograđenom dvorištu, potrebno je osigurati kućicu koja odgovara veličini kućnog ljubimca, na način da u istoj može da se uspravi, okrene i zaštititi od nepovoljnih vremenskih uslova, a otvori na kućici moraju biti dovoljno veliki da kućni ljubimac može nesmetano prolaziti.

Prostor u kome se drži kućni ljubimac držalac je dužan da osigura od bijega, odnosno od izlaska na javnu ili privatnu površinu bez nadzora.

Pas se može držati u neograđenom dvorištu ili drugom neograđenom otvorenom prostoru, vezan lancem, koji klizi na sajli odgovarajuće dužine u skladu sa veličinom prostora u kojem se pas nalazi i veličinom psa, na način da ne predstavlja ograničenje kretanja za psa i koji ne ugrožava njegovu dobrobit, pod uslovom da nije trajno vezan.

Pas se ne smije vezati na dužinu lanca kraću od 3 metra, a sredstvo vezanja i ogrlica moraju biti od takvog materijala da psu ne nanose bol ili povredu.

U dvorištu stambene zgrade odnosno kuće kućnog ljubimca je dozvoljeno držati u ograđenom dvorištu ili drugom ograđenom objektu (boksu) koji mora biti prilagođen veličini kućnog ljubimca, tako da ga ne može napustiti.

Higijena prostora i kućnih ljubimaca

Član 9

Držalac kućnog ljubimca dužan je da održava higijenu u posebnim i zajedničkim djelovima zgrade u slučaju nužde kućnog ljubimca i da poštuje pravila o kućnom redu.

Držalac je obavezan da isprljanu površinu očisti bez odlaganja, ukoliko kućni ljubimac usljed obavljanja fizioloških potreba isprlja javnu ili privatnu površinu.

Vakcinacija kućnih ljubimaca

Član 10

Držalac kućnog ljubimca dužan je da kućnog ljubimca redovno vakciniše protiv bjesnila, u skladu sa zakonom kojim se uređuje veterinarska djelatnost i pravilnikom kojim se propisuju mjere za sprječavanje pojave, utvrđivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje bjesnila kod životinja, a najkasnije šest mjeseci od rođenja, odnosno 15 dana od dana udomljavanja/kupovanja kućnog ljubimca starijeg od šest mjeseci.

Držalac kućnog ljubimca dužan je da obezbijedi redovnu vakcinaciju kućnog ljubimca protiv ostalih bolesti u skladu sa zakonom kojim se uređuje veterinarska djelatnost i drugim propisima.

Držalac kućnog ljubimca je dužan da posjeduje potvrdu o vakcinaciji.

Identifikacija (mikročipovanje) kućnih ljubimaca

Član 11

Identifikacija (mikročipovanje) kućnog ljubimca vrši se mikročipovanjem ili na drugi pogodan način od strane ovlaštene veterinarske ambulante, u skladu sa zakonom kojim se uređuje veterinarska djelatnost i pravilnikom kojim se propisuje način identifikacije pasa i mačaka.

Identifikacija pasa i mačaka vrši se u roku od 90 dana od datuma rođenja.

Identifikacija pasa i mačaka vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje veterinarska djelatnost i pravilnikom kojim se propisuje način identifikacije pasa i mačaka.

Kupljenog odnosno udomljenog kućnog ljubimca držalac je dužan da identifikuje na svoje ime u roku od 15 dana od dana kupovine odnosno udomljenja.

Vršilac komunalne djelatnosti kome su povjereni poslovi zbrinjavanja napuštenih i izgubljenih kućnih ljubimaca i održavanje skloništa za njihovo zbrinjavanje (u daljem tekstu: Vršilac), po sprovedenom programu zbrinjavanja, kastracije, odnosno sterilizacije i vakcinacije, dužan je da izvrši identifikaciju napuštenog psa prije puštanja na javnu površinu.

Napušteni kućni ljubimac odnosno pas iz stava 5 ovog člana identifikuje se mikročipom, a obilježava ušnom markicom ili na drugi vidljiv i pogodan način.

Kretanje kućnih ljubimaca

Član 12

Na javne površine i parkove držalac može izvoditi kućnog ljubimca koji je vakcinisan u skladu sa članom 10 ove odluke.

Do vakcinacije kućni ljubimac može se izvesti samo u krugu prebivališta/boravišta držaoca.

Držalac kućnog ljubimca snosi punu odgovornost za njegovo ponašanje na javnoj površini.

Držalac je dužan da pri izvođenju kućnog ljubimca na javnu površinu nosi pribor za čišćenje (kesu namijenjenu za uklanjanje izmeta ili drugi pribor).

Kućni ljubimac se ne može kretati po zelenim površinama koje su uređene kao cvijetnjaci, dječjim i sportskim igralištima, kupalištima, grobljima i sl.

Zabranjeno je zbog zdravstveno - higijenskih i drugih razloga uvođenje kućnog ljubimca u objekte u javnoj upotrebi (trgovačke, ugostiteljske i turističke namjene, poštanske ili telekomunikacione namjene, objekte za pružanje finansijskih usluga, objekte zdravstvene, rehabilitacione, socijalne i dječje zaštite, objekte vaspitne i obrazovne namjene i druge slične objekte).

Izuzetno iz stava 6 ovog člana, uvođenje kućnog ljubimca u objekte javne upotrebe dozvoljeno je samo uz saglasnost odgovornog lica ili vlasnika objekta.

Na javnim površinama držalac može ostaviti i vezati kućnog ljubimca ispred objekta u javnoj upotrebi ukoliko se ne remeti javni red i mir, poslovanje objekta, kao i dobrobit životinje, a najduže 10 minuta.

Izvođenje i šetnja psa na javnom mjestu i javnim površinama je dozvoljeno isključivo uz korišćenje povoca koji odgovara veličini i snazi psa, osim ukoliko se radi o ograđenim javnim parkovskim površinama namijenjenim za pse.

Ograničenja iz ovog člana ne primjenjuje se na pse osposobljene za pomoć osobama sa invaliditetom i službene pse u toku policijske akcije.

Hranilište za kućne ljubimce

Član 13

Vršilac može postaviti privremeni objekat, odnosno kućicu i hranilište za napuštene kućne ljubimce na javnim površinama (parkovima, šetalištima i dr.) uz saglasnost organa uprave Glavnog grada nadležnog za komunalne poslove.

Na javnim ili privatnim površinama dozvoljeno je postavljati posude za vodu i hranu za kućne ljubimce, posebno u ljetnjim mjesecima, osim ako se navedenim narušava kućni red stanara.

Opasan kućni ljubimac

Član 14

Opasan kućni ljubimac drži se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita dobrobiti životinja.

Opasan pas može da se drži u prostoru, odnosno objektu, odgovarajuće veličine i čvrstine koji je ograđen i iz kojeg ne može da pobjegne, a na ulazu u prostor, odnosno objekat u kojem se drži, treba da se vidljivo istakne upozorenje: "OPASAN PAS".

Opasnog psa može izvoditi samo lice starije od 21 godinu, na povocu do 1,5 m koji odgovara veličini i snazi psa sa zaštitnom korpom.

Opasan pas se drži pod uslovima i na način utvrđen pravilnikom kojim se uređuje držanje opasnih pasa.

Postupanje u slučaju povrede ili bolesti kućnih ljubimaca

Član 15

Držalac kućnog ljubimca je dužan da preduzme mjere u cilju obezbjeđenja adekvatne veterinarske pomoći u slučaju povrede, bolesti kućnog ljubimca ili u drugim situacijama kada je neophodna veterinarska intervencija.

Držalac kućnog ljubimca je dužan da obezbijedi adekvatan prostor za oporavak kućnog ljubimca u skladu sa zakonom i ovom odlukom.

Građanin koji primijeti povrijeđenog ili bolesnog kućnog ljubimca može istom pružiti potrebnu pomoć ili obavijestiti Vršioca.

Ako nije moguće utvrditi ko je vlasnik odnosno držalac kućnog ljubimca, pružanje potrebne pomoći povrijeđenom ili bolesnom kućnom ljubimcu zatečenom na području Glavnog grada finansiraće se iz budžeta Vršioca, kod ovlašćene veterinarske ambulante sa kojom Vršilac ima sklopljen ugovor.

Ukoliko se utvrdi držalac kućnog ljubimca, koji odbije da plati troškove liječenja kućnog ljubimca iz stava 4 ovog člana, Vršilac može pokrenuti postupak za naknadu troškova prema držaocu.

Kontrola razmnožavanja kućnih ljubimaca

Član 16

Kontrola razmnožavanja pasa i mačaka sprovodi se trajnom sterilizacijom/ kastracijom i na području Glavnog grada i obavezna je za sve napuštene kućne ljubimce.

Razmnožavanje psa/mačke u komercijalne svrhe dozvoljeno je u slučaju ako držalac ima rješenje o registraciji odgajivačnice u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita dobrobiti životinja.

Razmnožavanje psa/mačke u nekomercijalne svrhe dozvoljeno je jednom u toku života psa/mačke (jedno leglo u toku života) uz obavezu držaoca da podnese prijavu organu uprave nadležnom za inspekcijske poslove.

U slučaju nekontrolisanog razmnožavanja, držalac kućnog ljubimca je dužan da zbrine novorođene ljubimce ili da snosi stvarne troškove koji nastanu u skloništu za napuštene životinje (u daljem tekstu: sklonište).

Izuzetno od stava 3 ovog člana, zabranjuje se razmnožavanje pasa i mačaka do 31. decembra 2029. godine.

Subvencija Glavnog grada za kontrolu razmnožavanja pasa i mačaka

Član 17

Glavni grad, najmanje jednom godišnje, objavljuje javni poziv za subvencioniranje sterilizacije i kastracije vlasničkih pasa i mačaka, čiji vlasnici imaju prebivalište na teritoriji Glavnog grada.

Podnosilac prijave koji ispunjava uslove propisane javnim pozivom dobija subvenciju u visini od 50% od ukupne cijene sterilizacije ili kastracije, u skladu sa planiranim budžetom za ovu namjenu.

Izuzetno za prvi javni poziv iz stava 2 ovog člana, nakon stupanja na snagu ove odluke, sredstva će biti u potpunosti obezbijeđena iz budžeta Glavnog grada, do iznosa sredstava koja su planirana budžetom za ovu namjenu.

Uslove i postupak utvrđuje i sprovodi komisija koju obrazuje gradonačelnik.

Javni poziv iz stava 1 ovog člana traje najmanje 30 dana i isti se može ponoviti do tri puta u toku jedne godine, u skladu sa obezbijeđenim sredstvima.

Mučenje i zlostavljanje kućnih ljubimaca

Član 18

Zabranjen je svaki vid mučenja i zlostavljanja kućnih ljubimaca.

Pored zabrana utvrđenih zakonom kojim se uređuje zaštita dobrobiti životinja, zabranjeno je i:

- bacanje petardi, drugih pirotehničkih sredstava ili čvrstih predmeta na kućne ljubimce;
- vezanje kućnog ljubimca za prevozna sredstva radi istrčavanja ili drugih aktivnosti.

III. POSTUPANJE SA NAPUŠTENIM I IZGUBLJENIM KUĆNIM LJUBIMCIMA

Postupanje sa izgubljenim kućnim ljubimcima

Član 19

U slučaju bijega držalac kućnog ljubimca dužan je da u roku od tri dana prijavi nestanak kućnog ljubimca Vršiocu neposredno, elektronskim ili pisanim putem.

Po pronalasku izgubljenog kućnog ljubimca Vršilac će odmah obavijestiti držaoca kućnog ljubimca o pronalasku i zbrinjavanju, uz obavještenje da je dužan da obezbijedi prostor od bijega.

O pronalasku kućnog ljubimca iz stava 2 ovog člana Vršilac će obavijestiti nadležnu službu ili organ uprave, koji je dužan da izvrši nadzor kod držaoca u pogledu uslova u kojima boravi kućni ljubimac.

Ukoliko držalac kućnog ljubimca u roku od 15 dana od dana obavještenja o pronalasku ne preuzme kućnog ljubimca, Vršilac postaje vlasnik kućnog ljubimca i može pokrenuti postupak za dalje udomljavanje.

Vršilac ima pravo da pokrene postupak prema držaocu iz stava 2 ovog člana za naknadu svih troškova zbrinjavanja kućnog ljubimca (hrane, liječenja, držanja, angažovanje veterinara i dr.) od dana obavještenja do dana udomljavanja.

Postupak iz stava 5 ovog člana Vršilac može pokrenuti pred nadležnim sudom najkasnije u roku od šest mjeseci od dana zbrinjavanja kućnog ljubimca.

Vršilac je dužan da utvrdi cjenovnik za boravak izgubljenih kućnih ljubimaca u skloništu, u skladu sa propisima.

Postupanje sa napuštenim kućnim ljubimcima

Član 20

Ukoliko napušteni/izgubljeni kućni ljubimac nema identifikacioni znak, smatraće se da je kućni ljubimac napušten, a Vršilac može preduzeti sve radnje u skladu sa ovom odlukom.

Ostvarivanje saradnje sa volonterima i nevladinim organizacijama

Član 21

Ukoliko Vršilac ne može zbrinuti napuštenu odnosno izgubljenu životinju, može zaključiti ugovor sa volonterom, hraniteljom ili nevladinom organizacijom koja može obezbijediti smještaj napuštenom odnosno izgubljenom kućnom ljubimcu do udomljavanja odnosno povratka u sklonište.

Volonteri, odnosno hranitelji u smislu ove odluke su građani sa kojima Vršilac ima ostvarenu saradnju po uslovima iz ove odluke, odnosno koji šetaju pse, promovišu udomljavanje, vrše transport napuštenih kućnih ljubimaca, pomažu rad skloništa i brinu o povjerenim kućnim ljubimcima sa pažnjom dobrog domaćina.

Vršilac je dužan da vodi pisanu evidenciju volontera, hranitelja i nevladinih organizacija sa kojima ima ostvarenu saradnju u skladu sa pravilnikom kojim se uređuje rad skloništa.

Ugovor iz stava 1 ovog člana sačinjava se u skladu sa zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi i sadrži podatke o količini hrane koja se daje nevladinoj organizaciji, volonteru odnosno hranitelju za potrebe zbrinjavanja napuštenog/izgubljenog kućnog ljubimca i visinu naknade na ime drugih troškova (vakcinacija, sterilizacija, identifikacija i dr.).

Troškove prostora za zbrinjavanje kućnih ljubimaca, kao i brigu sa pažnjom dobrog domaćina o kućnom ljubimcu u skladu sa ovom odlukom snose nevladine organizacije, volonteri odnosno hranitelji.

Vršilac može jednom godišnje odobriti pomoć u snadbijevanju hranom, nevladinim organizacijama ili privatnim registrovanim skloništima za napuštene i izgubljene kućne ljubimce, koji na svoju organizaciju imaju najmanje 10 identifikovanih kućnih ljubimaca.

Ostvarivanje partnerstva sa nevladinom organizacijom

Član 22

Vršilac može ostvariti partnerstvo sa nevladinom organizacijom.

Partnerstvo iz stava 1 ovog člana vrši se po kriterijumima utvrđenim pravilnikom o radu skloništa.

Nevladina organizacija koja ostvari saradnju dužna je da vodi posebnu evidenciju o prikupljenim i utrošenim sredstvima i da podnosi izvještaj skloništu u skladu sa pravilnikom.

IV. OBAVEZE VRŠIOCA I SKLONIŠTA ZA NAPUŠTENE I IZGUBLJENE KUĆNE LJUBIMCE

Obaveze Vršioca

Član 23

Vršilac vrši zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih kućnih ljubimaca u sklonište u skladu sa propisima o zaštiti dobrobiti životinja i ovom odlukom.

Postupanje Vršioca

Član 24

Pored dužnosti utvrđenih članom 27 stav 1 Zakona o zaštiti dobrobiti životinja, Vršilac je dužan da:

- 1) postupa po prijavama o napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima;
- 2) vodi i svakodnevno održava internet stranicu za udomljavanje kućnih ljubimaca.

Postupanje po prijavama

Član 25

Po podnijetoj prijavi Vršilac je dužan da obezbijedi prevoz i da zbrine napuštenog ili izgubljenog kućnog ljubimca u sklonište.

Nakon zbrinjavanja napuštenog kućnog ljubimca sklonište evidentira podatke i iste javno objavljuje na zvaničnoj internet stranici skloništa.

Prevoz izgubljenih i napuštenih kućnih ljubimaca

Član 26

Prevoz izgubljenog i napuštenog kućnog ljubimca vrši se prevoznim sredstvom koje ima potvrdu o ispunjenosti vetrinarsko-sanitarnih uslova i koje ima obezbijeden kontejner za prevoz kućnih ljubimaca.

Prevoz izgubljenog i napuštenog kućnog ljubimca vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita dobrobiti životinja i pravilnikom organa državne uprave kojim su propisani bliži uslovi koje treba da ispunjavaju prevoznik i prevozno sredstvo za obavljanje prevoza životinja.

Prostorije u Skloništu

Član 27

Vršilac obezbjeđuje i održava prostor za smještaj kućnih ljubimaca na način kojim se stvaraju uslovi za njihovu dobrobit, u skladu sa pravilnikom organa državne uprave kojim se uređuju uslovi koje treba da ispunjavaju skloništa za napuštene životinje i ovom odlukom.

Veterinarsko - zdravstvena zaštita

Član 28

Vršilac je dužan da obezbijedi uslove za pružanje svakodnevne zdravstvene zaštite kućnih ljubimaca u skloništu.

Ukoliko Vršilac nema tehničkih i kadrovskih uslova za zdravstvenu zaštitu kućnih ljubimaca, isto je dužan obezbijediti angažovanjem veterinarske ambulante u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

Nakon prijema kućnog ljubimca u sklonište, Vršilac je dužan da u što kraćem roku omogući veterinarski pregled i njegu.

Ukoliko se ne može utvrditi držalac kućnog ljubimca, Vršilac je dužan da obezbijedi identifikaciju, vakcinaciju, kastraciju odnosno sterilizaciju i odradi druge potrebne preglede i intervencije.

Transparentnost

Član 29

Vršilac održava internet stranicu za udomljavanje kućnih ljubimaca koja treba da sadrži pravila o udomljavanju i odnosu prema kućnim ljubimcima, obrasce za udomljavanje i druge potrebne podatke i obavještenja.

Evidencija kućnih ljubimaca

Član 30

Sklonište je dužno da, u elektronskoj formi, vodi evidenciju o pronađenim i udomljenim kućnim ljubimcima u formi i sadržini propisanim pravilnikom organa državne uprave kojim se uređuju uslovi koje treba da ispunjavaju skloništa za napuštene životinje.

V. NADZOR

Nadležni organi za vršenje nadzora

Član 31

Nadzor nad sprovođenjem ove odluke vrši organ uprave nadležan za komunalne poslove.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ove odluke vrši komunalni inspektor za kućne ljubimce u okviru organa uprave nadležnog za inspekcijske poslove, osim ako posebnim propisom nije utvrđena nadležnost druge inspekcije.

Obezbeđenje komunalnog reda i komunalni nadzor nad sprovođenjem ove odluke vrši komunalni policajac za kućne ljubimce u okviru službe nadležne za obezbjeđivanje komunalnog reda.

Komunalni inspektor za kućne ljubimce i komunalni policajac za kućne ljubimce vrše poslove utvrđivanja vlasništva kućnog ljubimca putem očitavanja mikročipova.

Saradnja službi u vršenju nadzora

Član 32

Komunalni inspektor, komunalni policajac i veterinarski inspektor sarađuju međusobno u obavljanju poslova, u skladu sa ovom odlukom i zakonom.

Saradnja iz stava 1 ovog člana obuhvata obavezno: međusobno obavješćavanje, razmjenu informacija, pružanje neposredne pomoći i preduzimanje zajedničkih mjera i aktivnosti od značaja za obavljanje poslova komunalne policije i komunalne inspekcije, odnosno veterinarskog inspektora.

Pristup kućnom ljubimcu

Član 33

Držalac kućnog ljubimca dužan je da komunalnom policajcu i komunalnom inspektoru omogućiti nesmetano vršenje poslova inspekcijskog, odnosno komunalnog nadzora.

V. KAZNE NE ODREDBE

Član 34

Novčanom kaznom od 200 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj Vršilac ako:

- 1) ne identifikuje kućnog ljubimca koji je vraćen po programu markicom kod uva ili na drugi pogodan način vidljiv građanima (član 11 stav 6);
- 2) ne vodi pisanu evidenciju volontera, hranitelja i nevladinih organizacija sa kojima ima ostvarenu saradnju u skladu sa pravilnikom kojim se uređuje rad skloništa (član 21 stav 3);
- 3) ne postupa u skladu sa članom 24;
- 4) ne postupa po prijavama u skladu sa članom 25;
- 5) prevozi izgubljenog i napuštenog kućnog ljubimca suprotno članu 26;
- 6) ne održava prostorije u skloništu u skladu sa članom 27;
- 7) ne obezbeđuje veterinarsko – zdravstvenu zaštitu saglasno članu 28;
- 8) ne održava internet stranicu za udomljavanje kućnih ljubimaca (član 29).

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u privrednom društvu novčanom kaznom od 100 eura do 1.000 eura.

Član 35

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice – držalac kućnog ljubimca, ako:

- 1) razmnožava pse i mačke suprotno zabrani iz člana 16 stav 5.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 700 eura do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 800 eura do 3.000 eura.

Član 36

Novčanom kaznom od 250 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice – držalac kućnog ljubimca, ako:

- 1) drži kućnog ljubimca suprotno odredbama člana 5;
- 2) o kućnom ljubimcu ne brine sa pažnjom dobrog domaćina i ne stvori mu uslove u skladu sa članom 6;
- 3) ne osigura kućnom ljubimcu pitku vodu i redovnu ishranu i ne održava prostorije u kojima se kućni ljubimac hrani čistima (član 7);
- 4) nema obezbijeđenu kućicu ili drugu prostoriju koja odgovara veličini kućnog ljubimca i u kojoj kućni ljubimac može da se zaštiti od nepovoljnih vremenskih uslova (član 8 stav 1);
- 5) ne osigura prostor od bijega odnosno izlasku na javnu ili privatnu površinu bez nadzora (član 8 stav 2);
- 6) veže psa na dužinu lanca kraću od 3 metra ili ako sredstvo vezivanja nanosi bol ili povredu psa (član 8 stav 4);
- 7) ne postupi u skladu sa članom 8 stav 5;
- 8) ne postupi u skladu sa članom 9;

- 9) ne vakciniše kućnog ljubimca protiv bjesnila u skladu sa članom 10 stav 1;
- 10) ne obezbijedi redovnu vakcinaciju kućnog ljubimca protiv ostalih bolesti u skladu sa članom 10 stav 2;
- 11) ne izvrši identifikaciju (mikročipovanje) kućnog ljubimca u skladu sa članom 11 st.1-4;
- 12) izvede kućnog ljubimca na javnu površinu i parkove koji nije vakcinisan u skladu sa članom 10 (član 12 stav 1);
- 13) drži opasnog kućnog ljubimca suprotno odredbama člana 14;
- 14) ne preduzme mjere u cilju obezbjeđenja adekvatne veterinarske pomoći u slučaju povrede, bolesti kućnog ljubimca ili u drugim situacijama kada je neophodna veterinarska intervencija (član 15 stav 1);
- 15) ne postupi u skladu sa članom 16 stav 4;
- 16) postupa suprotno odredbi člana 18.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 150 eura do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 200 eura do 2.000 eura.

Član 37

Novčanom kaznom od 100 eura do 1.500 eura kazniće se za prekršaj pravno lice – držalac kućnog ljubimca, ako:

- 1) ne posjeduje potvrdu o vakcinaciji iz stava 1 (član 10 stav 3);
- 2) ne nosi pribor za čišćenje odnosno kesu namijenjenu za uklanjanje izmeta ili drugi pribor (član 12 stav 4);
- 3) uvodi kućnog ljubimca u objekte u javnoj upotrebi na kojima ne postoji istaknuta saglasnost vlasnika ili odgovornog lica (član 12 stav 6);
- 4) privremeno ostavi bez nadzora ili veže kućnog ljubimca suprotno članu 12 stav 8;
- 5) šeta psa bez povoca na javnoj površini (član 12 stav 9);
- 6) postupa suprotno odredbi člana člana 16 stav 3;
- 7) ne prijavi izgubljenog kućnog ljubimca Vršiocu u roku od 3 dana (član 19 stav 1).

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 50 eura do 100 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 50 eura do 250 eura.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBE

Član 38

Vršilac je dužan da donese pravilnik o radu skloništa za napuštene kućne ljubimce u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ove odluke.

Član 39

Organ uprave nadležan za inspeksijske poslove i služba nadležna za obezbjeđivanje komunalnog reda dužni su da u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ove odluke usklade akt o sistematizaciji sa ovom odlukom.

Član 40

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima ("Službeni list CG - Opštinski propisi", br. 27/10, 27/15 i 34/16).

Član 41

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore - Opštinski propisi".

Broj: _____
Podgorica, _____ 2025. godine

SKUPŠTINA GLAVNOG GRADA – PODGORICE

**Predsjednica,
dr Jelena Borovinić Bojović**

Obrazloženje:

PRAVNI OSNOV za donošenje Odluke o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima sadržan je u članu 27 stav 7 Zakona o dobrobiti životinja ("Službeni list CG", br. 14/08, 40/11 i 47/15), kojim je propisano da uslove i način držanja kućnih ljubimaca, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama (kućnim ljubimcima), način zbrinjavanja i kontrole njihovog razmnožavanja propisuje nadležni organ lokalne samouprave, zatim i članu 15 stav 1 Zakona o komunalnim djelatnostima ("Službeni list Crne Gore ", br. 55/16, 74/16, 02/18, 66/19, 140/22 i 84/24) kojim je propisano da jedinica lokalne samouprave propisuje način i uslove organizovanja i obavljanja komunalnih djelatnosti pod kojima se podrazumijeva između drugog i zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih životinja (kućnih ljubimaca) i održavanje skloništa za njihovo zbrinjavanje, u skladu sa zakonom.

Dalje, članom 27 stav 1 tačka 24 Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni list Crne Gore", br. 02/18, 34/19, 38/20, 50/22, 84/22, 81/25 i 98/25) propisano je da opština, u skladu sa zakonom i drugim propisima uređuje način i uslove držanja kućnih ljubimaca, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama, obezbjeđuje uslove za njihovo zbrinjavanje i sprovodi mjere kontrole njihovog razmnožavanja, dok je članom 54 stav 1 tačkom 2 Statuta Glavnog grada ("Službeni list CG - Opštinski propisi", br. 08/19, 20/21, 49/22 i 51/25) propisano da Skupština Glavnog grada donosi propise i druge opšte akte.

RAZLOZI ZA DONOŠENJE ove odluke sadržani su u potrebi donošenja nove odluke radi prilagođavanja stvarnim potrebama a koje se odnose na zaštitu kućnih ljubimaca, preciznijeg definisanja pravila i odgovornosti vlasnika prema kućnim ljubimcima, poboljšanja uslova dobrobiti kućnih ljubimaca, kontrole razmnožavanja i smanjivanje broja napuštenih kućnih ljubimaca kao i proširivanja kaznene politike u ovoj oblasti. Važeća odluka u praksi se pokazala nefikasna zbog čega se zadnjih godina u Glavnom gradu značajno povećao broj napuštenih kućnih ljubimaca, posebno pasa a posledice povećanja broja trpe građani ali i Glavni grad. Zbog navedenog je nastupila potreba donošenja nove odluke koja će u ovom segmentu podstaći saradnju sa građanima, volonterima, nevladinim organizacijama uz angažovanje inspektora za kućne ljubimce i jasne primjene kaznene politike a sve u cilju podizanja svijesti i odgovornosti prema kućnim ljubimcima i životnoj sredini.

OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBA ODLUKE

Članom 1 regulisan je predmet uređivanja odluke u skladu sa ovlašćenjima propisanim Zakonom o lokalnoj samoupravi, Zakonom o zaštiti dobrobiti životinja i Zakonom o komunalnim djelatnostima.

Članom 2 utvrđen je princip rodne ravnopravnosti po pitanju izraza koji su u ovoj odluci upotrijebljeni za fizička lica u muškom rodu, u skladu sa članom 11 Zakona o rodnoj ravnopravnosti kojim je propisano da opština, Glavni grad i Prijestonica, u okviru svojih nadležnosti, podstiču i ostvaruju rodnu ravnopravnost, odnosno preduzimaju mjere i aktivnosti od značaja za ostvarivanje rodne ravnopravnosti.

Članom 3 objašnjeni su izrazi upotrijebljeni kroz ovu odluku. Pojedini izrazi preuzeti su iz Zakona o zaštiti dobrobiti životinja u skladu sa Pravno tehničkim pravilima za izradu propisa.

Članom 4 propisana je shodna primjena Zakona o zaštiti prirode kada su u pitanju zaštićene vrste. Takođe stavom 2 i 3 definisano je na koja lica se sve primjenjuje ova odluka.

Članom 5 utvrđeni su opšti uslovi za držanje kućnih ljubimaca, vodeći računa računa o njihovoj dobrobiti, ali i okolini. Zbog kontrole kućnog ljubimca propisano je da kućni ljubimac može boraviti samo na mjestu na kojem stanuje i držalac. Takođe je utvrđeno da se u zajedničkim prostorijama etažnih vlasnika, kućni ljubimac može držati samo uz pisanu saglasnost većine stanara.

Članom 6 propisane su dužnosti vlasnika odnosno držaoca kućnog ljubimca. Navedenim članom obuhvaćeni su svi osnovni uslovi koje držalac mora da obezbijedi kućnom ljubimcu u skladu sa Zakonom o dobrobiti životinja, Zakonom o veterinarstvu i drugih propisima.

Članom 7 propisana je obaveza držaoca da kućnom ljubimcu obezbijedi pitku vodu i hranu koja odgovara vrsti i potrebama kućnog ljubimca, kao i obaveza održavanja higijene u prostorijama gdje se hrani kućni ljubimac.

Članom 8 definisani su uslovi koje treba da ispunjavaju prostori u kojima boravi kućni ljubimac odnosno da je prostor obezbijeđen od bijega psa, kao i da se osigura kućnom ljubimcu zaštita od nepovoljnih vremenskih uslova. Propisana je zabrana vezanja psa na dužinu kraću od 3m kao i zabrana vezivanja psa sredstvima koji mu prouzrokuju bol ili nanosi povrede.

Članom 9 propisana je obaveza držaoca da održava higijenu i očisti javnu ili privatnu površinu koju na bilo koji način uneredi njegov kućni ljubimac.

Članom 10 propisana je dužnost i rok u kome je držalac kućnog ljubimca obavezan da istog vakciniše protiv bjesnila i drugih zaraznih bolesti u skladu sa propisima. Na teritoriji Glavnog grada posljednjih godina rasporstranjen je virus parvoviroze zbog koga se smatra da je u toku 2024. godine na teritoriji Glavnog grada uginulo preko stotinu štenaca, od čega je samo u Skloništu uginulo oko 70 štenaca za par mjeseci u ljetnjem periodu. Zbog navedenog je neophodno donijeti posebne mjere da se svi psi vakcinišu protiv zaraznih bolesti.

Članom 11 utvrđen je rok u kome je držalac obavezan da identifikuje kućnog ljubimca. Takođe, svaki napušteni pas koji prođe kroz Vršioca, mora prije svega da bude identifikovan, sterilisan/kastriran, vakcinisan i obilježen markicom ukoliko se ponovo po vrati po programu. Na navedeni način određeni broj građana neće imati mogućnost da zloupotrebljavaju ujede pasa, jer će po broju markice moći precizno da se utvrdi koji ga je pas napao. Prema podacima tokom 2023. godine na ime odštete Glavni grad i "Čistoća" d.o.o. solidarno su isplatili oko 350.000 eura za ujede pasa. Obilježavanjem pasa ovaj broj će se u značajnijoj mjeri smanjiti.

Članom 12 propisana je obaveza i odgovornost držaoca za kretanje i ponašanje kućnog ljubimca na javnoj površini. Takođe, propisana je i obaveza korišćenja povoca za pse, nošenja pribora za čišćenje, zabrana ulaska u javne objekte osim u određenim slučajevima, kao i mogućnost privremenog vezanja psa ispred objekata kada postoji istaknuta tabla.

Članom 13 propisana je mogućnost da Vršilac, uz saglasnost nadležnog organa, na javnoj površini može postaviti hranilište za pse i mačke, kao i mogućnost postavljanja posuda za vodu i hranu ukoliko se na navedeni način ne narušava kućni red stanara.

Članom 14 propisani su uslovi i način držanja opasnog kućnog ljubimca.

Članom 15 utvrđene su obaveze i postupanje držaoca, građana, Glavnog grada i Vršioca u slučaju povrede ili bolesti kućnog ljubimca. Takođe, Glavni grad ima zakonom utvrđenu odgovornost za postupanje i zbrinjavanje napuštenih kućnih ljubimaca. Međutim, kako u dosadašnjem periodu nijesu preduzete potrebne mjere došlo je do porasta broja napuštenih pasa. Zbog navedenog, a kako šteta zbog nepostupanja ne bi pala na teret građana, uvedena je obaveza Glavnog grada da snosi troškove liječenja napuštenih pasa. Sredstva za liječenje pasa obezbijediće se kroz dosljednu primjenu ove odluke, odnosno kroz smanjivanja broja razmnožavanja i ujeda pasa.

Članom 16 utvrđena je obaveza i odgovornost držaoca u slučaju nekontrolisanog razmnožavanja pasa i mačaka. Zbog povećanog broja napuštenih pasa i mačaka uvedena je obavezna kastracija/sterilizacijama napuštene pse, dok se vlasnički psi i mačke mogu razmnožavati samo jednom u toku života uz obaveznu prijavu organu uprave nadležnom za inspekcijske poslove. U slučaju nekontrolisanog razmnožavanja držalac kućnog ljubimca je dužan da zbrine novorođene ljubimce ili da snosi sve troškove koji nastanu u Skloništu za napuštene životinje. Zbog velikog broja pritužbi od strane građana, koje se podnose zbog nekontrolisanog broja pasa na ulicama, kao i činjenice da u Sklonište boravi skoro duplo više pasa od dozvoljenog broja, odnosno od broja raspoloživih bokseva, kao i zbog izdvajanja značajnih sredstava iz Budžeta Glavnog grada na ime odštete za ujede pasa, uvodi se zabrana razmnožavanja do 2030. godine, osim u registrovanim odgajivačnicama.

Članom 17 propisani su uslovi i načina davanja subvencija Glavnog grada za identifikaciju, sterilizaciju i kastraciju vlasničkih pasa i mačaka. Ovom Glavni grad djeluje preventivno i dalje mogućnost držaocima kućnih ljubimaca da se upoznaju sa obaveznom kontrolom razmnožavanja i postupe po ovoj odluci.

Članom 18 propisana je zabrana mučenja i zlostavljanja kućnih ljubimaca i što se sve podrazumijeva pod navedenom zabranom.

Članom 19 propisano je postupanje sa izgubljenim kućnim ljubimcima, obaveza držaoca da prijavi nestanak kućnog ljubimca u roku od tri dana, obaveza Vršioca da obavijesti držaoca ukoliko pronađe kućnog ljubimca. Takođe, propisana je obaveza Vršioca da upozna nadležnu inspekciju i naplati troškove držanja kućnog ljubimca prema držaocu u skladu sa cjenovnikom.

Članom 20 propisano je ukoliko napušteni/izgubljeni kućni ljubimac nema identifikacioni znak, smatraće se da je napušten i da Vršilac može preduzeti sve radnje u skladu sa ovom odlukom.

Članom 21 propisan je način ostvarivanja saradnje Vršioca sa volonterima, hraniteljima i nevladinim organizacijama, način vođenja evidencije o saradnji, način ostvarivanja saradnje i zaključivanja ugovora.

Članom 22 propisan je način ostvarivanja partnerstva Vršioca i nevladine organizacije.

Članom 23 propisano je da Vršilac vrši zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih kućnih ljubimaca u sklonište za napuštene kućne ljubimce. Navedeno je usklađeno sa Zakonom o komunalnim djelatnostima.

Članom 24 propisane su dužnosti i obaveze Vršioca Navedene dužnosti i obaveze usklađene su sa Zakonom o dobrobiti životinja, Zakonom o komunalnim djelatnostima i pravilnicima/uredbama koje donose nadležni državni organi.

Članom 25 propisana je obaveza Vršioca da zbrine napuštenog/izgubljenog psa u skloništu, kao i da uredno vodi evidenciju o tome i objavljuje na internet stranici za udomljavanje.

Članom 26 utvrđeni su uslovi koje je potrebno da ispunjava prevozno sredstvo za kućne ljubimce, vodeći se bezbjednosti kućnih ljubimaca prilikom prevoza.

Članom 27 propisani su uslovi koje sklonište za kućne ljubimce treba da ispunjava. Navedeno je usklađeno sa pravilnikom organa državne uprave kojim se uređuju uslovi koje treba da ispunjavaju skloništa za napuštene životinje.

Članom 28 utvrđena je obaveza svakodnevna zaštita kućnih ljubimaca. Ukoliko Vršilac nema prostornih i tehničkih uslova, kao ni zapošljenog veterinara dužan je da veterinarsku ambulantu obezbijedi putem postupka javnih nabavki.

Članom 29 propisana je transparentnost u radu Skloništa za napuštene kućne ljubimce na način što će se svi podaci redovno objavljivati na internet stranici Skloništa kojim će

upravljati Vršilac. Takođe propisani su osnovni podaci koje mora da sadrži internet stranica.

Članom 30 utvrđena je obaveza Vršioca da vodi evidenciju o pronađenim kućnim ljubimcima, njihovom zbrinjavanju ili usmrćivanju. Evidencija sadrži detaljne podatke o kućnim ljubimcima, bliže opisanim u drugom stavu ovog člana.

Članom 31 propisano je da nadzor nad sprovođenjem ove odluke vrši organ uprave nadležan za komunalne poslove, što je usklađeno sa Zakonom o komunalnim djelatnostima. Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ove odluke vrši komunalni inspektor za kućne ljubimce u okviru organa uprave nadležnog za inspekcijske poslove. Obezbjedenje komunalnog reda i komunalni nadzor nad sprovođenjem ove odluke vrši komunalni policajac za kućne ljubimce u okviru službe nadležne za obezbjeđivanje komunalnog reda.

Članom 32 propisan je način i obavezna saradnja između komunalne inspekcije, komunalne policije i veterinarskog inspektora.

Članom 33 utvrđena je obaveza držaoca kućnog ljubimca da obezbijedi komunalnom policajcu i komunalnom inspektoru nesmetano vršenje poslove iz svoje nadležnosti.

Članovima od 34 do 37 propisane su novčane kazne za prekršaje odredaba predložene odluke, saglasno Zakonu o prekršajima, kojim su propisani rasponi u kojem se mogu propisati novčane kazne, odlukom jedinice lokalne samouprave.

Članom 38 propisana je obaveza Vršioca da donese pravilnik o radu skloništa za napuštene kućne ljubimce u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ove odluke.

Članom 39 propisana je obaveza organa da u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ove odluke sistematizuju i donesu odluku o popuni radnog mjesta Inspektor za kućne ljubimce i komunalnog policajca. Navedeno je neophodno uraditi u što kraćem roku, kako bi se stvorile pretpostavke za realizaciju ove odluke.

Članom 40 propisano je da stupanjem na snagu ove odluke, prestaje da važi važeća odluka u skladu sa Pravno tehničkim pravilima za izradu propisa.

Članom 41 propisana je završna odredba da ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore - Opštinski propisi".

Na osnovu svega izloženog, predlaže se Skupštini Glavnog grada – Podgorica da donese Odluku o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima.

Broj: D04-040/25-1917/1

Podgorica, 01. decembar 2025. godine

I Z V J E Š T A J

o sprovedenoj javnoj raspravi o Nacrtu odluke o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim kućnim ljubimcima

Zaključkom 01-018/25-6727/2 od 30.10.2025. godine, gradonačelnik je utvrdio Nacrt odluke o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim kućnim ljubimcima, koji je pripremila Komisija, obrazovana rješenjem Gradonačelnika broj 01-018/25-207 od 06.08.2025. godine.

Povodom Nacrta naznačene odluke, a saglasno Programu javne rasprave, organizovana je javna rasprava u trajanju od 15 dana, u periodu od 05. novembra 2025. godine, zaključno sa 20. novembrom 2025. godine.

U skladu sa navedenim Programom, Nacrt je objavljen kao podlistak u dnevnom listu „Dan“ i na internet sajtu Glavnog grada, 04. novembra 2025. godine, a pored toga, dostavljen je odbornicima Skupštine Glavnog grada, mjesnim zajednicama Glavnog grada, kao i Centru za razvoj NVO, radi dostavljanja nevladinim organizacijama u cilju uključivanja u javnu raspravu.

Javnu raspravu u elektronskoj, pisanoj i usmenoj formi sproveo je Sekretarijat za komunalne poslove. U toku javne rasprave građanima, medijima i ostalim učesnicima data je mogućnost pisanog, elektronskog i usmenog izjašnjavanja i ocjenjivanja uspjeha i kvaliteta javne rasprave putem evaluacionih listića.

Centralna javna rasprava održana je u zgradi Skupštine Glavnog grada Podgorica - sala na II spratu, Ul. Njegoševa br.20 u Podgorici " 18. novembra 2025. godine, sa početkom u 10,00 časova.

Centralnoj javnoj raspravi prisustvovalo je 6 učesnika.

Javnu raspravu su pratili predstavnici štampanih medija i blagovremeno i adekvatno obavještavali građane o javnoj raspravi i pitanjima koja se uređuju naznačenom odlukom. Na centralnoj javnoj raspravi sekretar Sekretarijata za komunalne poslove je upoznao prisutne sa razlozima koji su uticali da se pristupi izradi predložene odluke, kao i sa rješenjima iz odluke. Na postavljena pitanja i primjedbe učesnika javne rasprave, sekretar Sekretarijata sa saradnicima dao je odgovore uz detaljna obrazloženja.

Obradivaču su na Nacrt naznačene odluke dostavljene primjedbe i sugestije u pisanoj i usmenoj formi i to:

I Udrženje Korina dostavila je više sugestija:

- Naslov odluke „Odluka o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima” izmijeniti na način da glasi „Odluka o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama”. Ovo primijeniti i na članove 1 i 3 kako bi se izrazi podudarali sa krovnim zakonom (npr. „usmrćivanje kućnog ljubimca je bilo koji namjerni ili nesavjesni postupak koji dovodi do smrti kućnog ljubimca” treba da glasi: „usmrćivanje životinje je bilo koji namjerni ili nesavjesni postupak koji dovodi do smrti životinje”).
- U članu 5, stav 6 dodati na kraju: „osim u slučaju izričite saglasnosti”. (Nema potrebe sankcionisati uvođenje kućnog ljubimca u lift ako se radi o situaciji da lice koje se već nalazi u liftu ili ulazi u njega nema nikakav problem sa tim, npr. u pitanju je komšijski pas kojeg dobro poznaje i drago mu je da ga vidi).
- U članu 5, stav 8 dodati na kraju: „za kretanjem”.
- U članu 8, stav 4 nije jasno da li dužina lanca ili sajle treba da bude minimum 3 metra, ili oboje, ili ukupno (npr. 1,5 m + 1,5 m). Potrebno definisati bliže.
- U članu 8 treba izbrisati čitav stav 5, jer je suvišno postaviti oznaku koja upozorava na vezanog psa, kada je samo prisustvo kućice za psa i drugog mobilijara više nego dovoljan dokaz da tu boravi i živi pas. Drugačija je situacija kada se u ograđenom dvorištu drži (opasan) pas koji nije vezan, pa je potrebno upozoriti one koje žele da uđu u takvo dvorište da budu na oprezu (ili da uopšte ne ulaze).
- U članu 8 dodati stav: „Za pse rođene 2030. godine i nakon toga zabranjuje se držanje na lancu, osim vezanje u kratkotrajnim intervalima na propisanu dužinu i ne duže od 2 sata dnevno”.
- U članu 8 dodati stav: „Zabranjeno je držanje na lancu, odnosno vezanje pasa mladih od 6 mjeseci, te pasa kojima zbog zdravstvenog stanja ili drugih okolnosti vezanje ozbiljno narušava dobrobit”.
- U članu 11 nedostaje izraz „registracija”, jer identifikacija bez registracije nema puno smisla (životinja se ne unosi u centralni registar). Pravilan zakonski izraz je „identifikacija i registracija”.
- U članu 11, stav 6 rečenicu „Napušteni kućni ljubimci odnosno psi iz stava 5 ovog člana identifikuju se markicom kod uva ili na drugi vidljivi pogodan način” izmijeniti da glasi „Napušteni kućni ljubimci odnosno psi iz stava 5 ovog člana identifikuju se mikročipom, a obilježavaju ušnom markicom ili na drugi vidljivi pogodan način”. U Crnoj Gori identifikacija pasa i mačaka vrši se isključivo mikročipovima prema ISO standardu.
- U članu 12, stav 4 ukloniti riječ „privatnu”, jer dovodi u konfuziju. Da li to znači da se istrčavanje pasa na svom imanju kriminalizuje ako vlasnik imanja koji je istovremeno i vlasnik psa ne nosi kesicu sa sobom? U svakom slučaju, privatni posjed je privatna svojina na kojoj svaki vlasnik, odnosno zakupac ima pravo da uspostavi svoj kućni red, sve dok ne ugrožava javni red i mir.
- U članu 12, stav 5 potrebno je razjasniti šta se smatra kupalištem i da li se ovim želi zabraniti kupanje pasa na obali rijeke Morače ljeti i sl.
- Član 12, stav 8 izmijeniti da glasi „Na javnim površinama držalac privremeno može vezati kućnog ljubimca ispred objekta u javnoj upotrebi na način da se ne remeti

javni red i mir, poslovanje objekta kao i dobrobit životinje." Vlasnik objekta u javnoj upotrebi nije nužno i vlasnik prostora oko tog javnog objekta (npr. trotoara), a ako želimo da budemo realistični, ogromna većina objekata nema postavljene ovakve table, što ne znači da su protiv toga da se psi vežu ispred njih. Nije nužno definisati vrijeme vezivanja, sve dok nije ugrožena dobrobit kućnog ljubimca, što se može desiti i u kraćem roku od predloženih 15 minuta.

- U članu 14 treba spojiti stavove 1 i 4 jer se dupliraju.
- U članu 16 treba izbaciti mačke iz zabrane kontrole razmnožavanja kućnih ljubimaca, jer ne postoje dokazi u prilog tvrdnji da Podgorica ima problem sa nekontrolisanom populacijom mačaka. Ovo vidimo i kao mogućnost da u narednih 4 godine dođe do povećanja populacije glodara na teritoriji glavnog grada.
- U članu 16 nije jasno da li se zabrana razmnožavanja odnosi samo na rasne pse, s obzirom na to da su oni u fokusu stava 2.
- U članu 18 treba zamijeniti izraz „Mučenje i zlostavljanje kućnih ljubimaca” da glasi „Mučenje i zlostavljanje životinja” ili „Mučenje i zlostavljanje kućnih ljubimaca i napuštenih životinja”. Napuštene životinje su u jednakoj ili većoj mjeri (za određena krivična djela i prekršaje, kao što je trovanje ili bacanje petardi i stavljanje petardi u tjelesne šupljine) u opasnosti da budu žrtve prema našem iskustvu.
- U članu 19, stav 1 riječi „elektronskim ili pisanim putem” treba izmijeniti na način da glase „usmenim, pismenim ili elektronskim putem”, jer po predloženom rješenju ispada da će građani koji dođu u prostorije „Čistoće” ili skloništa sa namjerom da prijave nestanak svog kućnog ljubimca biti vraćeni kući, kako bi poslali prijavu pismom (što se smatra jednim oblikom pisanog puta), dok će oni koji ne koriste mejl biti diskriminirani (građani slabijeg materijalnog stanja ili starije životne dobi).
- U članu 20, stav 1 problematično je definisati neidentifikovane (nemikročipovane) kućne ljubimce kao da su bez vlasnika, jer to nije *de facto* stanje, i postoje drugi načini dokazivanja vlasništva nad životinjom. Potrebno je definisati jasna i pravična pravila o načinu postupanja sa napuštenim kućnim ljubimcem (odluka Opštine Nikšić je dobar primjer za ovo), a ne preuzimati ulogu suda koji uređuje obligacione odnose, što se ovakvim prijedlogom nameće preduzeću „Čistoća”. Stav 2 logički potire stav 1 jer kaže da se ipak može utvrditi držalac i neidentifikovanog kućnog ljubimca.
- Nisu dobri nazivi članova 21 i 22 sa pravno-tehničke strane, jer se dva puta ponavlja faktički isti izraz „saradnja i partnerstvo sa nevladinim organizacijama”. Članove 21 i 22 je potrebno urediti na način da se mogućnost za zloupotrebe svede na najmanju moguću mjeru. Član 22, stav 1 je potrebno izmijeniti da glasi „Vršilac može ostvariti partnerstvo sa jednom ili više nevladinih organizacija”.
- U članu 31, stav 3 postoji logički i pravni *nonsense*, a to je da se za komunalnog inspektora zapravo jedino može prijaviti veterinarski inspektor, ili veterinar, koji ako želi da radi u inspekciji, vjerovatno će radije izabrati struku za koju se školovao 5-6 godina. Podsjećamo da u Crnoj Gori postoji deficit i veterinarskih inspektora i veterinara.

Komunalni inspektor za kućne ljubimce prije svega mora biti lice koje nema strah od životinja, naročito od pasa (sa kojima će, vjerujemo, imati najviše posla), a to nije veliki broj ni komunalnih policajaca ni inspektora po našem iskustvu, a zatim da ima volju da se bavi tim poslom, gdje će nailaziti na ljutite i borbene vlasnike, bolesne i povrijeđene životinje, agresivne i reaktivne pse, mačke koje grebu i sl., na šta će pristati takođe vrlo mali broj službenika. Zbog toga stavljanjem što više preduslova

za njegovu/njenu struku sužava se mogućnost da se takva osoba i nađe, a kamoli više njih. Nadamo se da griješimo.

- U članu 33 treba voditi računa da je stan nepovrediv, te da se za ulazak u njega suprotno volji vlasnika treba dobiti saglasnost suda i sl.

Stav obrađivača:

Komisija je većinu primjedbi i sugestija prihvatila i implementirala ih je u Nacrt naznačene odluke.

Komisija nije prihvatila sljedeće sugestije:

- Sugestiju iz prvog stava nije prihvatila budući da u ovom trenutku ne postoje infrastrukturni ni kadrovski kapaciteti da ovom odlukom bude propisan način postupanja sa svim izgubljenim životinjama. Grad nije riješio pitanje smještaja svih napuštenih životinja, kao ni kadrovsko pitanje stručnih lica koji moraju biti uključeni u ovo pitanje, a koje se prije svega odnosi na tretiranje životinja u dijelu prevoza (na koji način određene životinje smiju da se prevoze). Takođe Ugovorom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti i korišćenju komunalne infrastrukture i drugih sredstava u svojini Glavnog grada između Glavnog grada i "Čistoća" d.o.o. povjereni su samo poslove zbrinjavanja napuštenih i izgubljenih kućnih ljubimaca i održavanje skloništa za njihovo zbrinjavanje.

- Sugestija iz trećeg stava nije prihvaćena budući da je norma jasna i da pretpostavlja kretanje psa.

- Sugestija iz stava šest nije prihvaćena jer ne postoji valjano obrazloženje zašto bi se vezivanje ograničavalo na pse rođene 2030. godine.

- Sugestija iz stava osam nije prihvaćena budući da je pitanje registracije u nadležnosti specijalizovanih veterinarskih ambulanti i ne može se propisivati ovom odlukom.

- Što se tiče sugestije iz stava 11 naglašavamo da je Odlukom komunalnom redu propisan da su Javna kupališta plaže koje se moraju držati u urednom stanju te da se zabran kretanja za kućne ljubimce odnosi samo za te djelove obale, a ne za cijelu obalu Morače.

- Sugestija iz stava 13 nije prihvaćena jer se prvi stav odnosi na sve kućne ljubimce, a četvrti stav samo na opasne pse i upućuje na Pravilnik kojim se uređuje držanje opasnih pasa.

- Sugestija iz stava 14 nije prihvaćena iz razloga jer se odluka odnosi samo na kućne ljubimce.

- Sugestija iz stava 17 nije prihvaćena jer je stav obrađivača da bi u slučaju prihvatanja sugestije članovi 21 i 22 bili objedinjeni čime bi član bio preopširan i ne bi precizno izražavao namjeru donosioca propisa, a posebno jer se članom 22 preciznije propisuje saradnju sa nevladinom organizacijom. Takođe, nije potrebno dodati riječi "sa jednom ili više nevladinih organizacija" budući da se pretpostavlja ta mogućnost, a u tekstu je navedena jednina u skladu sa Pravno tehničkim pravilima za izradu propisa.

II Nevena Prebiračević iz Podgorice je dala sljedeće sugestije:

1.Član 6 – Dužnosti vlasnika i držalaca životinja

Propisuje stroge obaveze vlasnika, ali niti jednim stavom ne navodi obaveze države i nadležnih službi da pruže pomoć životinjama bez vlasnika.

Predlog dopune: Dodati novi stav:

„Glavni grad preko nadležnog organa obezbjeđuje podršku licima koja privremeno zbrinjavaju napuštene životinje, u vidu besplatne veterinarske intervencije (vakcinacije, sterilizacije, antiparazitika) i eventualno hrane.“

2. Član 16 – Razmnožavanje i sterilizacija

Zabrana razmnožavanja do 2030. godine je nelogična i teško sprovodiva, jer Odluka ne predviđa modalitete kontrole vlasničkih životinja i odgajivačnica.

Predlog dopune:

Uspostaviti sistem evidencije i prijave svakog legla pri veterinarskim stanicama.

Uvesti obavezan veterinarski nadzor nad odgajivačnicama i sankcije za nelegalna legla.

3. Član 21 – Volonteri, hranitelji i NVO

Odluka ne predviđa pravni status hranitelja ni način njihove registracije.

Predlog dopune:

„Sekretarijat donosi Pravilnik o registraciji privremenih hranitelja i volontera, kojim se određuje procedura prijave, obaveze i prava (uključujući refundaciju dijela troškova hrane i veterinarskih usluga).“

4. Član 25 – Postupanje po prijavama

Ovaj član predviđa postupanje po prijavama, ali ne propisuje rok ni obaveznu veterinarsku intervenciju.

Predlog dopune:

„Vršilac je dužan da u roku od 48 sati od prijema prijave izađe na teren, evidentira slučaj, i po potrebi obezbijedi veterinarsku intervenciju (vakcinaciju, liječenje, sterilizaciju).“

5. Član 27 – Uslovi u skloništu

Navodi uslovno „dobrobit životinja“, ali nema minimum sanitarnih i zdravstvenih standarda.

U azilu štenad često obolijevaju od parvoviroze i sličnih virusa. Odluka samo formalno pominje „veterinarsko-sanitarne uslove“, ali nema jasne garancije da se psi neće vraćati bolesni ili uginu zbog infekcija.

Predlog dopune:

- Obavezan karantin za novoprimitljene životinje,
- Svakodnevna dezinfekcija,
- Veterinarski nadzor i evidencija bolesti.

6. Nadzor

Nadzor je povjeren komunalnoj inspekciji, ali nije propisano ko nadzire sklonište, veterinare i direktno odgovorne u sistemu.

Neophodno je da Glavni grad uvede nezavisnu i redovnu kontrolu rada azila, uključujući broj zaposlenih koji zaista rade sa životinjama (ne samo volontere), njihovu stručnost, prisutnost i odgovornost.

Predlažem formiranje nadzorne komisije koju bi činili predstavnici Grada, veterinarske struke, nevladinog sektora i građana. Ova komisija bi imala uvid u dnevni rad, evidencije, higijenu i postupanje sa životinjama.

Trenutno se u azilu često stiče utisak da postoje ljudi koji „imaju funkcije“, ali bez stvarne odgovornosti i angažovanja. Takav pristup ne donosi rezultate, a direktno utiče na patnju životinja i nepovjerenje građana.

Predlog dopune:

Uspostaviti nezavisnu nadzornu komisiju, sa članovima iz:

- Sekretarijata za komunalne poslove,
- Veterinarskog inspektorata,
- NVO koje se bave zaštitom životinja,
- Predstavnika građana.

Komisija bi bila ovlaštena da objavljuje polugodišnje izvještaje o radu skloništa.

7. Član 33 – Evidencije

Predviđa obavezno vođenje evidencija, ali ne i javnu dostupnost podataka.

Predlog dopune:

Obavezati Vršioca da kvartalno objavljuje javni izvještaj, na zvaničnom sajtu Glavnog grada sa podacima o broju primljenih, udomljenih, sterilisanih, uginulih i eutanaziranih životinja, kao i finansijskim troškovima po tim stavkama.

Član 29 pominje održavanje internet stranice, ali bez preciziranja koje informacije treba objavljivati.

Predlog dopune:

Obavezati Vršilac da na internet stranici redovno objavljuje:

- broj životinja u skloništu,
- status (udomljen, liječen, sterilisan, uginio),
- godišnje finansijske izvještaje,
- kontakt osobe i odgovorne službenike.

8. Član 39 – Kaznene odredbe

Kazne su usmjerene isključivo na vlasnike, dok službene osobe nisu obuhvaćene sankcijama.

Predlog dopune:

Uvesti čl. 39a u kojem bi pisalo:

„Službeno lice koje ili odbije da postupi po prijavi građana ili nesavjesno obavlja dužnosti iz ove Odluke, kazniće se novčanom kaznom od 500 € do 5.000 €.“

9. Nedostaje član o edukaciji i preventivnom djelovanju

Odluka ne sadrži odredbe o edukativnim i preventivnim programima, uprkos globalnoj praksi da edukacija smanjuje napuštanje. Navodim par primjera:

Animal abandonment: analysis of occurrences and strategies — BMC Veterinary Research

U ovoj studiji ističu da su obrazovne i zajedničke inicijative (školske radionice, kampanje) bile ključne u smanjenju napuštanja životinja.

Amelioration of Pet Overpopulation and Abandonment Using Control of Breeding and Sale, and Compulsory Owner Liability Insurance — Animals (2021) Ovaj rad predlaže obrazovanje vlasnika („responsibility education“) kao deo sveukupnog sistema za sprečavanje napuštanja, pored kontrole razmnožavanja i osiguranja.

Predlog dopune:

Glavni grad je dužan da najmanje jednom godišnje organizuje kampanju o odgovornom vlasništvu, sterilizaciji i zaštiti životinja, u saradnji sa školama, NVO i veterinarskom strukom.

Stav obrađivača:

Prigovor iz tačke jedan nije prihvaćen budući da Odluka sadrži posebno poglavlje u kome su propisane obaveze Vršiocu komunalne djelatnosti kome su povjereni poslovi zbrinjavanja napuštenih i izgubljenih kućnih ljubimaca i održavanje skloništa za njihovo zbrinjavanje i u kaznenim mjerama propisane kazne.

Prigovor iz tačke dva je djelimično prihvaćen u dijelu prijave legla, ali i ne nadležnosti organa kojem se prijavljuje leglo, jer se odlukom ne može utvrđivati obaveza veterinarskim stanicama.

Prigovor iz tačke tri nije prihvaćen jer ova odluka ne može propisivati uslove registracije nevladinih organizacija. Predloženom sugestijom zalazi se u normiranje materije koja je propisana posebnim zakonom.

Sugestija iz tačke četiri nije prihvaćena iz razloga da se propisom ne utvrđuju obaveze koje su neprijenljive u praksi, odnosno da je iz objektivnih razloga nekada nemoguća intervencija Vršioca u 48 sati.

Sugestija iz tačke pet nije prihvaćena budući da je naznačeno propisano Pravilnikom o uslovima koje treba da ispunjavaju pansioni i skloništa za napuštene životinje ("Službeni list CG" broj 28/15).

Sugestija iz tačke šest nije prihvaćena jer je odlukom propisano ko vrši nadzor u sprovođenju odluke.

Sugestija iz tačke sedam nije prihvaćena jer je naznačeno propisano Pravilnikom o uslovima koje treba da ispunjavaju pansioni i skloništa za napuštene životinje ("Službeni list CG" broj 28/15).

Prigovor iz tačke osam nije prihvaćeno jer je već obuhvaćeno kaznenim normama u odluci.

Prigovor iz tačke devet nije prihvaćen jer ne treba da bude normiran predmetnom odlukom.

III Milica Ivanović iz Podgorice je u svojim sugestijama dala, uglavnom načelne stavove, koji se ne odnose na konkretne norme iz Nacrta odluke i koje je nemoguće inkorporirati u tekst odluke, posebno iz razloga jer ne postoje infrastrukturne ni finansijske pretpostavke za njihovo ostvarivanje, kao i da se neke odnose na predloge izmjena zakonskih rješenja.

IV Sugestije Nataše Goleš su takođe uopštene i kao u predhodnom ih je nemoguće uvstiti u tekst Nacrta odluke.

V Marija Kustudić je dala sljedeće primjedbe:

I BEZDOMNE ŽIVOTINJE – OBAVEZNO UVRŠTAVANJE NOVE KATEGORIJE

Nacrt Odluke prepoznaje samo napuštene i izgubljene životinje. Međutim, najveći broj životinja na javnim površinama čine bezdomne životinje – one koje nikada nijesu imale vlasnika i ne potpadaju pod postojeće definicije. Njihovo izostavljanje iz Odluke stvara pravni vakuum i omogućava vršiocu komunalne djelatnosti da selektivno postupi i izbjegava obaveze.

Prijedlog dopune člana 3:

„Bezdomna životinja je životinja koja nema vlasnika ni držaoca, ne potiče iz domaćinstva i trajno se nalazi na javnoj površini. Bezdomne životinje smatraju se pod nadležnošću Glavnog grada i vršioca komunalne djelatnosti.“

Prijedlog: Glavni grad treba pokrenuti inicijativu za izmjenu Zakona o komunalnim djelatnostima kako bi se kategorija „bezdomna životinja“ unijela u zakonski tekst.

II MINIMALNI STANDARDI ZA RAD VRŠIOCA (KAPACITETI, LJUDSTVO, TEHNIKA)

Da bi vršilac mogao da izvršava povjerene obaveze, Odluka mora propisati minimalne kapacitete i standarde:

1. Kadrovski minimum:

- najmanje jedan veterinar u stalnom radnom odnosu,
- terenske ekipe dostupne 7 dana u nedjelji,
- administrativno osoblje za evidenciju i udomljavanje.

2. Tehnički minimum:

- adekvatna vozila za transport životinja,
- oprema za hvatanje koja ne povrjeđuje životinje.

3. Prostor i kapaciteti:

- prostor za izolaciju,
- obavezan karantin (min. 10 dana),
- odvojeni prostori za pse i mačke.

III POSTUPANJE PO PRIJAVAMA – UVOĐENJE ROKOVA

Bez rokova vršilac može odlagati ili ignorisati postupanje po prijavama građana.

Prijedlog dopune:

„Vršilac je dužan da najkasnije u roku od 48 sati od prijema prijave izade na teren i preduzme radnje u skladu sa ovom odlukom.“

IV ALTERNATIVA (PLAN B) – POSTUPANJE KADA VRŠILAC NEMA KAPACITETA

U slučaju da vršilac nema kapaciteta, Odluka mora propisati obavezan mehanizam postupanja.

Prijedlog dopune:

„Ako vršilac nije u mogućnosti da postupi u propisanom roku, Glavni grad angažuje drugi ovlašćeni subjekt (veterinarsku stanicu, licenciranu NVO, privremeni pansion) i snosi troškove hitnog postupanja.“

V ZBRINJAVANJE MAČAKA – KRITIČNA PRAKTIČNA PRAZNINA

U Crnoj Gori ne postoji azil za mačke, a bezdomne mačke čine najveći dio ulične populacije.

Prijedlog dopune:

„Glavni grad je dužan da obezbijedi prostor, opremu i program zbrinjavanja mačaka (sterilizacija, liječenje, privremeni smještaj, TNR program).“

VI TRANSPARENTNOST I JAVNE EVIDENCIJE

Predlog dopune:

„Vršilac je dužan da kvartalno objavljuje izvještaj o broju primljenih, izliječenih, sterilisanih, uginulih i udomljenih životinja, kao i finansijski izvještaj o troškovima.“

VII NADZOR NAD RADOM VRŠIOCA – NEZAVISNA KOMISIJA

Predlog:

Formirati nezavisnu nadzornu komisiju koja uključuje: predstavnika Sekretarijata, veterinarskog inspektora, predstavnika stručnih NVO i predstavnika građana. Komisija vrši kontrole i podnosi polugodišnje javne izvještaje.

VIII KAZNENA ODGOVORNOST SLUŽBENIH LICA

Predlog novog člana:

„Službeno lice vršioca ili nadležnog organa koje ne postupa po prijavi ili obavlja posao suprotno ovoj Odluci kazniće se novčanom kaznom od 500€ do 5.000€.“

Stav obrađivača:

Prijedlog dopune Odluke iz I prigovora nije prihvaćen budući da je isti obuhvaćen definicijom napuštenog kućnog ljubimca iz člana 3, stav 1, tačka 4 Nacrta odluke.

Sugestija iz II prigovora nije prihvaćena jer u uslovi za rad Vršioca propisani Pravilnikom o uslovima za obavljanje komunalne djelatnosti (“Službeni list CG” broj 54/20).

Sugestija iz III prigovora nije usvojena iz istih razloga kao kod sugestija Nevene Prebiračević, koja je dala istu sugestiju.

Sugestija IV je već sadržana u Nacrtu odluke, kroz norme iz člana 28.

Sugestija V se odnosi na obezbjeđenje azila za mačke, što je nepotrebno jer se postojeće sklonište odnosi i na mačke.

Sugestija VI nije prihvaćena iz istog razloga kao i kod sugestije Nevene Prebiračević, odnosno da je naznačeno propisano Pravilnikom o uslovima koje treba da ispunjavaju pansioni i skloništa za napuštene životinje (“Službeni list CG” broj 28/15).

Sugestija VII nije prihvaćena budući da je vršenje nadzora nad radom Vršioca zakonska nadležnost.

Sugestija VII već je obuhvaćena kaznenim normama, u skladu sa Zakonom o prekršajima.

VI Milan Rogošić iz Podgorice je dao sljedeće primjedbe:

1.Prvo ću problematizovati sam naslov Odluke, a što se dalje prenosi i na samu sadržinu, a to je u dijelu "načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim **kućnim ljubimcima**".

- Zakonom o zaštiti dobrobiti životinja, članom 27, stavom 7, propisano je: "*Uslove i način držanja kućnih ljubimaca, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama (kućnim ljubimcima), način zbrinjavanja i kontrole njihovog razmnožavanja propisuje nadležni organ lokalne samouprave.*", pri čemu dio u zagradi gdje piše kućnim ljubimcima je u skladu sa komentarima sekretarijata za zakonodavstvo prilikom objavljivanja zakona dodat i tumačen kao "odnosi se I NA kućne ljubimce", a ne samo na kućne ljubimce.

- Isti zakon, članom 28, propisuje sledeće:

"-Ako nije osnovano sklonište za napuštene životinje (kućne ljubimce) u skladu sa članom 26 stav 2 ovog zakona, njegovo osnivanje i rad finansira jedna ili više jedinica lokalne samouprave u skladu sa njihovim potrebama.

-Sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja organizuju i finansiraju jedinice lokalne samouprave."

- Zakonom o lokalnoj samoupravi, članom 27, tačka 24, propisano je sledeće: "*Opština u skladu sa zakonom i drugim propisima: 24) uređuje način i uslove držanja kućnih ljubimaca, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama, obezbeđuje uslove za njihovo zbrinjavanje i sprovodi mjere kontrole njihovog razmnožavanja;*"

- Zakonom o komunalnim djelatnostima, članom 3, tačkom 14, propisano je sledeće: "*14) zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih životinja (kućnih ljubimaca) i održavanje skloništa za njihovo zbrinjavanje, u skladu sa zakonom."*

Iz navedenih primjera, proizilazi da u malobrojnim primjerima kućni ljubimci se nalaze u zagradi, po tumačenju i preporukama sekretarijata za zakonodavstvo (odnosi se i na), a u ostalim primjerima preciziran je pojam životinja. Po definiciji i u skladu sa zakonodavstvom životinja se ne odnosi samo na kućne ljubimce.

Kako smo svjedoci sve većih problema sa zanemarenim konjima, lutajućim govedima, i drugim vrstama životinja koje bivaju napuštene i izgubljene, apelujem da se Odluka izmijeni u dijelu naslova i sadržaja, tako da će se postupanje sa napuštenim i izgubljenim životinjama odnositi na sve domaće životinje koje se mogu zateći u takvoj situaciji. Svjedoci ste, da do sada rješenje za ovaj problem nije postojalo, jer lokalne odluke nisu definisane u skladu sa onim što zakonodavstvo propisuje, pa su ovakvi slučajevi najčešće ostajali nezbrinuti i zapostavljeni, pa ovim putem institiramo da Odluka ne može biti usvojena i donešena u neskladu sa zakonskim odredbama i obuhvatom svih vrsta životinja koje navedeni zakoni propisuju.

2.Član 10, nacрта, vakcinacija kućnog ljubimca, u stavu 1, propisuje: " Držlac kućnog ljubimaca dužan je da kućnog ljubimca redovno vakciniše protiv bjesnila, a najkasnije šest mjeseci od rođenja", što je u suprotnosti sa zakonom o veterinarstvu i Pravilnikom o mjerama za sprječavanje pojave, utvrđivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje bjesnila kod

životinja, u kojim je propisano da svi psi i mačke stariji od 3 mjeseca moraju biti vakcinisani protiv bjesnila.

Stav obrađivača:

- Sugestija iz tačke jedan je ista kao sugestija organizacija Korina i iz istih razloga u ovom trenutku nije implementirana u tekst Nacrta odluke.
- Sugestija iz tačke dva je djelimično prihvaćena pozivom na zakon i podzakonske akte. Ostavljen je dio norme koji se propisuje redovna vakcinacija kućnog ljubimca protiv bjesnila "a najkasnije šest mjeseci od rođenja", da bi se držaoci kućnih ljubimaca obavezali da što ažurnije sprovedu mjere vakcinacije kućnih ljubimaca protiv bjesnila. Ovo je posebno naznačeno zbog slučajeva iz prakse, gdje držaoci ne provode zakonom propisane mjere, a veterinarska inspekcija nije u objektivnoj mogućnosti da izvrši inspekcijske nadzor u ovom dijelu.

VII Kristina Radinović iz Podgorice je dala sljedeće primjedbe:

Član 5, stav 3: "... ili saglasnost većine stanarastambene zgrade u kojima Skupština nije formirana."

Član 8, stav 1: "... osigurati kućicu ozrađenu od čvrstog, izolacionog materijala, adekvatnog oblika i veličine..." - po trenutnoj definiciji bi obična metalna bačva ili plastično bure bilo u skladu sa propisima.

Član 12 (novi stav): Vlasnik je dužan da ukloni/pokupi izmet za svojim kućnim ljubimcem i odloži ga na propisan način (namjensku kantu za otpad). Veoma bitan stav koji je, vjerujem greškom, izostavljen. S tim u vezi dodati isti stav u kaznenim odredbama. Po trenutnoj formi je vlasnik dužan samo da nosi pribor, ali ne i da ga koristi u te svrhe.

Član 12: Potrebno je bolje preformulisati stav u vezi sa ograničenjima jer po trenutnoj formi je lovačkim psima dozvoljeno sveštoje članom zabranjeno - uvođenje u objekte, kretanje po igralištima i slično.

Član 16, stav 3 i stav 5: Potrebno je dopuniti "bez obzira da li su rasni ili ne"

Član 17 stav 2 (ili poseban stav): Potrebno je dodati da u slučaju da su vlasnici korisnici materijalnih (socijalnih) davanja, subvencija iznosi 100%. Možda bi se moglo razmisliti i o karticama za popust u veterinarskim ambulantama za ove kategorije stanovništva.

Član 19: Potrebno je dodati novi stav da u slučaju da se utvrdi da kućni ljubimac nije sterilisan/kastriran, mora se izvršiti ta intervencija prije vraćanja vlasniku, a o trošku samog vlasnika, u skladu sa ovom Odlukom, osim ukoliko vlasnik posjeduje dozvolu za razmnožavanje. Slično važi i za Član 20, stav 2

Član 31: S obzirom na činjenicu da je država u deficitu veterinarskih inspektora, nije realno očekivati da u GG bude dovoljno komunalnih inspektora za kućne ljubimce, pa makar to bio i jedan, za koje se zahtijeva da imaju završen fakultet iz oblasti veterine. Imajući u vidu da

većinu članova ove odluke može obavljati i neko ko nije veterinar, predlažem ili brisanje, odnosno preformulaciju uslova za komunalnog inspektora (možda da se izvrši obuka u te svrhe, bilo u Crnoj Gori ili regionu), i/ili da se doda novi stav koji bi glasio: "Izuzetno, u pojedinačnim slučajevima se može angažovati službeni veterinar". Time bi se osiguralo nesmetano sprovođenje Odluke ukoliko nema zaposlenog kadra koji ispunjava te uslove, makar to bilo kao neko prelazno rješenje.

Stav obrađivača:

Usvojebi su prigovori iz stavova 4, 5 i 8 i implementirano si tekst Odluke.

Primjedba iz stava jedan nije usvojena, budući da je Zakonom o održavanju stambenih zgrada utvrđena obaveza etažnim vlasnicima za formiranje organa upravljanja stambenom zgradom.

Primjedba iz stava dva nije usvojena, budući da je normom člana 8 stav 1 Odluke detaljno opisano kakve uslove treba da ispunjava kućica "koja odgovara veličini kućnog ljubimca, na način da u istoj može da se uspravi, okrene i zaštititi od nepovoljnih vremenskih uslova, a otvori na kućici moraju biti dovoljno veliki da kućni ljubimac može nesmetano prolaziti" te ne ostavlja mogućnost da se kućni ljubimac smjesti u neuslovnu, odnosno neadekvatnu kućicu.

Primjedba iz stava tri nije usvojena iz razloga jer je Zakonom o zaštiti dobrobiti životinja, članom 22 stav 3 propisano "Držalac kućnog ljubimca dužan je da ukloni izmet svog kućnog ljubimca sa javnih površina". Pravno tehničkim pravilima za izradu propisa propisano je da se podzakonskim aktom ne mogu preuzimati odredbe zakona.

Sugestija iz stava šest nije prihvaćena iz razloga što je odlukom već data obaveza Glavnom gradu za subvencioniranje sterilizacije i kastracije vlasničkih pasa i mačaka, čiji vlasnici imaju prebivalište na teritoriji Podgorice, a za propisivanje novih obaveza ne postoje finansijski preduslovi.

Sugestija iz stava sedam nije prihvaćena jer se ne smije propisati obaveza sterilizacije/kastracije nad vlasničkim psima.

VIII Danilo Ćeranić iz Podgorice je dao sljedeće uopštene sugestije, a konkretni prigovori na tekst odluke su:

Član 3 tacka 5, opasni kućni ljubimci se klasifikuju kao životinje koje mogu ugroziti okolinu. Vjerujem da je izuzetna pogresan izbor rijeci i klasifikacija jer ama apsolutno svaka životinja može ugroziti okolinu. Poredjenja radi u USA statistika govori da najveći broj ujeta ljudi na godišnjem nivou bude nanesen od strane Civave. Uzmimo u obzir i radne pse. Vjerujem da je ovo izuzetno osjetljiva tematika te da se nije posvetilo dovoljno paznje niti vremena niti stručnih lica uključenih u raspravu te da se definitivno mora produbiti i mnogo bolje definisati kako bi se izbjegli razni buduci sporovi.

Isti član tacka 10 koristi opis koji odgovara i eutanaziji te iz toga može proisteci zaključak da je i ona od sada protiv zakona te smatram da i na ovu tacku mora biti posebna paznja obracena.

U članu 5 se navodi stav 1 iz tog člana međjutim nigdje nije označen stav 1 a riječ je o propisivanju načina na koji se drži kućni ljubimac a koji je izuzetnu sturo opisan i opet

može voditi proizvoljnosti i ličnom utisku inspektora što dalje može voditi pravnim dubiozama.

Odluka također propisuje obaveznu veterinarsku njegu za ljubimce ali ne propisuje šta u slučaju da vlasnik nije finansijski u mogućnosti da to riješi. U USA postoji Animal Police i lica koja ne mogu da priušte tretman potrebitom psu mogu predati svog psa kako bi mu se ukazala pomoć i time izgubiti vlasništvo nad istim a kasnije ulaze na spisak lica koja ne mogu više nekontrolisano nabaviti novog ljubimca.

Također Odluka ne propisuje postupanja ukoliko je vlasnik pasa spriječen usljed bolesti da vodi računa o svojim ljubimcima. Koje tijelo može pružiti pomoć držaocu koji je privremeno spriječen da vodi računa? Stice se utisak da je ovaj pravni akt izuzetno jednostran i tu je da samo kazni a ni u kom slučaju ne pomogne.

Član 8 propisuje da se pas može držati na sajli što implicira da pas cijeli svoj životni vijek može provesti vezan na toj istoj sajli. Predlažem da se uvede i obavezne setnje za pse koji su vezani na sajli.

Odluka propisuje obavezno isticanje table koja obavještava prolaznike o prisustvu pasa međutim ne propisuje kaznu ukoliko se to ne uradi i prioritet radnih pasa i ljubimaca u tom pogledu.

Član 14 iznosi propise za držanje opasnih kućnih ljubimaca međutim jasno ne definiše klasifikaciju.

[Član 16 osim što je izrazito nejasno formulisan pocevši od recenice za držaoc rasnih pasa i macaka dozvoljeno samo u slučajevima također pospjesuje napuštanje pasa propisivanjem obaveznih troškova za neplanirano razmnožavanje, jer je ljudima mnogo lakše napustiti životinju nego snositi troškove za nešto što smatraju da nisu odgovorni. Vjerujem da to nije cilj Odluke te da se mora naci adekvatno rješenje.

Član 18, odluka o držanju kućnih ljubimaca i kontrole populacije se bavi zabranom bacanja petardi. Ciljna grupa Odluke su vlasnici ljubimaca koji nisu nužno lica koja bacaju petarde.

Član 19 navodi se rok prijavljivanja nestanka pasa međutim ne navodi se kom tijelu niti gdje.

Član 21 propisuje potpisivanje ugovora sa volonterima i NVO međutim ne propisuje koje je tijelo za to nadležno i daje legitimitet istom.

Također propisuje se odobravanje pomoći u vidu hrane itd jednom godišnje međutim nije jasno definisan kriterijum dodjele.

Recenica koji na svoju organizaciju imaju najmanje 10 identifikovanih kućnih ljubimaca je nedefinisana i podložna zloupotrebi.

Član 31 propisuje da Inspektor za kućne ljubimce mora imati završen fakultet iz oblasti veterine, smatram da osim što je nepraktično ovaj član je i izuzetno diskriminatoran te da bi se mnogi dugogodišnji volonteri uz adekvatnu obuku snasli mnogo bolje u ovoj ulozi nego deficitarni kadar kao što su doktori ili tehničari veterine.

Član 33 propisuje da držalac kućnog ljubimca mora komunalnom policajcu i inspektoru omogućiti nesmetano vršenje poslova. Primjera radi, kao osobe koje su svakodnevno izložene raznoraznim virusima i lako prenosivim bolestima, ukoliko odgajivac dopusti ulazak kod nevakcinisanih stenadi rizikuje smrtno slučajeve svojih ljubimaca. Ko u tom slučaju snosi troškove i na koji način je odgajivac i leglo zaštićeno?

Član 34 stav 5 propisuje kaznu za transport napuštenog ljubimca ukoliko vozilo nema potvrdu o ispunjenosti veterinarsko sanitarnih uslova. Koliko nas je naislo na psa napuštenog u nedodjiji, treba li da platimo 5000eura zato sto smo ga prebacili do grada jer nam auto nema potvrdu o ispunjenosti veterinarsko sanitarnih uslova?

Član 35 upućuje na član 16 stav 5 međutim u članu 16 ne postoje jasno definisni stavovi niti oznaceni. Ukoliko se pak odnosi na registraciju odgajivačnice, opet se diskriminisu ljudi koji uzgajaju rasne pse u nekomercijalne svrhe sto bi bio svojevrsan paradoks te se nadam da se radi samo o nesretnom odabiru rijeci i da ce se napraviti distinkcija izmedju komercijalnih odgajivaca i odgajivaca koji se bave uzgojem iz hobija, ljubavi i rekreacije.

Član 36 stav 7 propisuje kaznu ukoliko vlasnik ne ocisti isprljanu ili privatnu površinu uprljanu od kućnog ljubimca. Izuzetno sturo i podložno zloupotrebi. Pas može skvasiti sape i proci ulicom a da vlasnik ne ocisti i indikacije iz ovog dokumenta upućuju na kaznu od 5000e sto je paradoks. Takodje nemogućnost ciscenja urina psa je posebna tematika jer i to spada pod ovaj član.

stav 13 propisuje kaznu ukoliko vlasnik ne onavijesti najblizu veterinarsku ambulantu ukoliko posumnja da je kućni ljubimac povrijeđen. Apsolutni paradoks i apsolutno neprimjenjivo.

Član 37 propisuje prvo kaznu od 100 do 1500e za član 1 a onda navodi da je kazna ipak od 50 do 100eur.

Stav obrađivača:

Obrađivač je usvojio prigovore iz stavova 2, 5, 7, 11, 12 i 15.

Prigovor iz stava jedan nije usvojen jer je definicija preuzeta iz Zakona o zaštiti dobrobiti životinja.

Prigovor iz stava tri nije prihvaćen budući da su članom p propisani samo opšti uslovi za držanje kućnih ljubimaca i da su detaljniji uslovi razrađeni kroz dalji tekst odluke.

Prigovor iz stava četiri nije prihvaćen jer je u članu 5 stav 8 propisano "Ukoliko vlasnik drži psa u ograđenom objektu (boksu) ili je pas vezan mora se najmanje jednom dnevno izvoditi u šetnju radi obavljanja fizioloških i zadovoljenja fizičkih potreba."

Prigovor iz stava 6 nije usvojen jer je naznačeno propisano zakonom i podzakonskih aktima, na koje i upućuje norma člana 14.

U vezi prigovora iz stava 8, obrađivač upućuje na to da se zabrana iz člana 18 „Zabranjen je svaki vid mučenja i zlostavljanja kućnih ljubimaca. Pod zabranom iz stava 1 ovog člana, pored zabrana utvrđenih Zakonom kojim se uređuje zaštita dobrobiti životinja, podrazumijeva se i:- bacanje petardi, drugih pirotehničkih sredstava ili čvrstih predmeta na kućne ljubimce; - vezanje kućnog ljubimca za prevozna sredstva radi istrčavanja ili drugih aktivnosti" odnosi na sva lica, a ne samo na držaoce kućnih ljubimaca.

Neosnovana je primjedba iz stava 9, jer je odredbom člana 19 stav 1 propisano: "U slučaju bijega držalac kućnog ljubimca dužan je da u roku od tri dana prijavi nestanak kućnog ljubimca Vršiocu neposredno, elektronskim ili pisanim putem."

Takođe je neosnovana primjedba iz stava 10 da nije propisano ko potpisuje ugovor sa NVO, jer u članu 22 piše: "Vršilac može ostvariti partnerstvo sa nevladinom organizacijom.

Partnerstvo iz stava 1 ovog člana vrši se po kriterijumima utvrđenim pravilnikom o radu skloništa."

Prigovor iz stava 13 je neosnovan budući da se članom 34 propisuju novčane kazne u slučaju prekršaja za Vršioca.

Takođe članom 37 propisane su novčane kazne unutar raspona propisanih Zakonom o prekršajima, a koji je različit za pravno i za fizičko lice.

IX Svetlana Manojlović, iz Podgorice dala je sljedeće sugestije:

1. Odredbe čl.6 Nacrta treba dopuniti dodavanjem tačke 9 koja glasi: "vlasnici odnosno držaoci kućnih ljubimaca su u obavezi obaveznom sterilizacijom/kastracijom osigurati kontrolu razmnožavanja svojih ljubimaca".

Obrazloženje:

Ukoliko se radi o vlasničkom psu, sterilizaciju / kastraciju izvršiti u skladu sa preporukom Programa za kontrolu populacije pasa u Crnoj Gori: hiruškom sterilizacijom, koja je jedina efikasna metoda u kontroli razmnožavanja, hemijskom kastracijom ili odvajanjem ženke od drugih pasa za vrijeme estrusa (navedeno se odnosi i na mačke).

Isti treba da imaju potvrdu od veterinara o vidu sterilizacije / kastracije ili potvrdu o nemogućnosti sprovođenja iste zbog zdravstvenih problema kućnog ljubimca. Ukoliko je pas-mačka vlasništvo odgovarajuće uzgajivačnice i visoko ocijenjen, treba priložiti dokaz o istome izdat od strane kinološkog saveza."

Član 6. predmetnog Prijedloga treba dopuniti sa razloga što isključivo obaveza sterilizacije / kastracije kućnih ljubimaca obezbjeđuje sigurno sprječavanje razmnožavanja istih, a što dalje obezbjeđuje kontrolu razmnožavanja kućnih ljubimaca.

Kroz propisivanja kaznene odredbe za navedeni prekršaj, vremenski termin je objektivno utvrđen i odgovara stvarnim potrebama vlasnika kućnog ljubimca da postupi po istoj odredbi.

2. Odredbe čl. 11 Nacrta treba izmijeniti u smislu utvrđivanja procedure čitanja podataka dobijenih iz čipova i decidnog propisivanja nadležnog organa za kontrolu čipovanja.

Obrazloženje:

Čipovanje kućnih ljubimaca je jedan od načina obezbjeđivanja sigurnosti kretanja kućnog ljubimca, nametanja obaveze vlasnicima da se na adekvatan i zakonski uređen način staraju o istima, a dugoročno i obezbjeđivanje smanjenja broja životinja koje su prepuštene ulici.

Međutim, teorijski pristup odredbi, nametanja obaveze čipovanja kućnih ljubimaca bez obezbjeđivanja i propisivanja nadležnih službi za očitavne čipova je besmislen.

Stava sam da je potrebno sprovesti niz obuka i seminara na navedenu temu, u cilju realizacije čipovanja.

Sa navedenog, predlažem uređivanje procedura oko očitavanja čipova i jasnog propisivanja nadležnog organa za kontrolu čipovanja, jer ostavljanje praznine u konkretnom stvara negativan sukob nadležnost što dalje ostavlja istu oblast zakonski neuređenom.²

3. Odredba čl.13 Nacrta treba da glasi: "Na javnim površinama (parkovima, šetalištima i dr.) uz saglasnost nadležnog organa uprave Glavnog grada, privredno društvo može postaviti privremeni objekat, odnosno kućicu i hranilište za napuštene kućne ljubimce".

Na površinama uz stambene zgrade koje su vlasništvo etažnih vlasnika, uz saglasnost konkretne skupštine etažnih vlasnika, može se postaviti kućica i hranilište za napuštene kućne ljubimce, uz obavezu održavanja istih od strane skupštine etažnih vlasnika.

Na javnim ili privatnim površinama dozvoljeno je postavljati posude za vodu i hranu za kućne ljubimce, posebno u ljetnjim mjesecima osim ako se navedenim narušava kućni red stanara.

Obrazloženje:

Odredbama člana 13 trebalo je ostaviti mogućnost i građanima tj. stanarima stambenih zgrada da uz potrebna odobrenja postave sklonište/kućice za napuštene kućne ljubimce. U konačnom, stanari stambenih zgrada su ti koji treba da uređuju prostor u kom žive, tako da su navedenom odredbom isti stavljeni u diskriminisani položaj na način što su primorani da postupe u skladu sa planovima privrednog društva koje vrši djelatnost održavanja čistoće, a svi smo svjedoci kako su u prethodnom periodu i kako trenutno ti planovi rezultiraju u praksi. Skupština etažnih vlasnika je odgovorna za održavanje skloništa/kućica za napuštene životinje i sa razloga što su isti izdali saglasnost za njeno postavljanje.

Rješenje odredbe istog člana iz radne verzije Nacrta Odluke adekvatnije modifikovati na način da se umjesto st.2 i.3 doda novi st.2 i da se na navedeni način ostavlja mogućnost građanima da postave kućice i hranilišta za napuštene životinje, koji bo glasio: "Na površinama uz stambene zgrade koje su etažno vlasništvo istih stambenih zgrada, uz saglasnost konkretne Skupštine etažnih vlasnika, može se postaviti kućica i hranilište za napuštene kućne ljubimce, uz obavezu održavanja istih od strane Skupštine etažnih vlasnika."

Stava sam da je predloženo rješenje odredbe istog člana mnogo adekvatnije i da se na navedeni način ostavlja mogućnost savjesnim i humanim građanima da pomognu u rješavanju problema koji je već eskalirao. Takođe, na navedeni način se mladi naraštaji edukuju i daje im se primjer empatije i humanosti, što je, moramo priznati, u današnje vrijeme znatno zanemareno.

4. U odredbama čl.16 Nacrta poslije stava 3 dodati stav 4. koji glasi: " Vlasnik je dužan da zbrine leglo do minimalno 10 nedjelja starosti, u skladu sa dobrobiti životinja i Zakonom o zaštiti dobrobiti životinja."

Poslije st. 4 istog člana dodati st.5 koji glasi: "Sklonište od vlasnika-držaoca kućnog ljubimca ne smije primati mladunčad mladu od 10 nedjelja, osim u slučaju smrti majke,a vlasnik nije u mogućnosti da brine o njima."

Obrazloženje:

Štenci mlađi od 10 nedjelja ne mogu preživjeti bez adekvatne njege majke i intenzivne skrbi, što uključuje hranjenje, održavanje tjelesne temperature, zaštitu i socijalizaciju. Preuranjeno odvođenje štenaca predstavlja ozbiljan rizik po život i dobrobit životinja, čak i ako vlasnik plati zbrinjavanje u skloništu. Preciziranjem minimalne starosne granice štenci će biti zaštićeni od nepotrebnog stresa i ugrožavanja života, a sklonište će dobiti realno mogućnost da uspješno primi i zbrine životinje.3

EU standard je minimum 8 nedelja starosti. Obzirom na uslove u našim skloništima, odnosno nepostojanje uslova za uzgoj i čuvanje štenaca i njihovo preživljavanje, ovom Odlukom se može postaviti granica starosne dobi štenaca koji se mogu smjestiti u sklonište. Do tog doba štenaca, vlasnik je u obavezi postupati u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti dobrobiti životinja (čišćenje od parazita, vakcinacija, revakcinacija i sl.) Na navedeni način se stvaraju preduslovi za preživljavanje štenaca i njihovo odrastanje u skloništima i mogućnost udomljavanja

5. U čl.28 Nacrta dodati stav 3 koji glasi: " Nakon prijema kućnog ljubimca u sklonište postupajući veterinar dužan je u roku od 24 časa da odradi pregled kućnog ljubimca, dok se isti nalazi u izolaciji / karantinu."

Obrazloženje:

Prvi pregled novodonešenog psa od strane veterinara je ključan za zdravlje životinja, sigurnost ostalih pasa u sklonistu, a i za javno zdravlje. Ova mjera direktno doprinosi dobrobiti životinja, smanjuje mortalitet novopridošlih pasa i osigurava sigurnost svih korisnika skloništa u skladu sa Zakonom o zaštiti dobrobiti životinja i međunarodnim standardima humane skrbi.

Koristim priliku da se zahvalim na korektnom Nacrtu Odluke. Uočljivo je da ste uložili veliki trud, znanje, prepoznali ključne segmente problema i nastojali da iznadete modus za rešavanje istih, čime dajete doprinos da se ova problematika velike populacije pasa, kako vlasničkih tako i napuštenih pasa stavi pod kontrolu u skladu sa Programom o kontroli populacije pasa u Crnoj Gori i zakonom kojim se obezbjeđuje dobrobit životinja

Stav obrađivača:

Sugestiju iz prvog stava obrađivač nije prihvatio budući da je Zakonom o dobrobiti životinja naznačeno zabranjeno.

Za sugestiju iz stava dva, stav je obrađivača da je naznačeno u nadležnosti organa koji vrše inspeksijski, odnosno komunalni nadzor nad ovom odlukom.

Sugestiju iz tačke tri obrađivač nije usvojio. Odlukom o komunalnom redu čl. 12 i 13 propisano je sljedeće „Dvorišta stambenih i poslovnih zgrada i zemljište koje služi za redovnu upotrebu stambene, odnosno poslovne zgrade, kao i urbanističke parcele pravnih i fizičkih lica koje nijesu privedene namjeni, održavaju se u urednom stanju, o čemu se staraju njihovi vlasnici ili korisnici. Etažni vlasnici i organ upravljanja stambenom zgradom staraju se o održavanju urbanističke parcele na kojoj je stambena zgrada izgrađena i dužni su obezbijediti radove radi njenog redovnog održavanja, i to radove na održavanju spoljne rasvjete koja pripada urbanističkoj parceli, uređenju zelenih površina, uređenju i popravci mobilijara, održavanju parking mjesta, održavanje higijene na tim prostorima i drugim radovima redovnog održavanja. Na zahtjev subjekata iz prethodnog stava, organ lokalne uprave nadležan za komunalne poslove (u daljem tekstu: organ nadležan za komunalne poslove) izdaje odobrenje i određuje uslove za uređenje urbanističke parcele na kojoj je stambena zgrada izgrađena". U skladu sa citiranim normom etažnim vlasnicima je već data mogućnost da uređuju dvorište stambenih zgrada, uz predhodnu saglasnost nadležnog organa uprave.

Prigovor iz tačke četiri nije usvojen jer bi se uvođenjem tražene norme mogla napraviti veća šteta nego što u zaštiti pasa, jer bi se teško kontrolisali nesavjesni držaoci koji ne žele da se staraju o štencima mlađim od 10 nedjelja, a Sklonište ne može da ih primi.

Sugestija iz tačke pet je djelimično usvojena, na način da je data obaveza Vršiocu da u što kraćem roku omogući veterinarski pregled i njegu kućnog ljubimca, nakon prijema u sklonište. Oročavanje intervencije na 24h je u praksi potvrđeno kao neizvodljivo u nekim situacijama, te smo stava da ne normiramo stvari koje su neodržive u praksi, odnosno primjeni odluke.

U konačnom, obrađivaču je dostavljen veliki broj primjedbi i sugestija od devet lica. Neke sugestije su prihvaćene u cjelosti, neke djelimično, a dio sugestija nijesu prihvaćene.

Prosječna ocjena kvaliteta javne rasprave, na skali od 1 do 5, bila je 4,50, a prosječna ocjena uspješnosti javne rasprave 4,60.

SEKRETARIJAT ZA KOMUNALNE POSLOVE

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA
OBRAĐIVAČ

Gradonačelnik
Sekretarijat za komunalne poslove

NAZIV PROPISA

Odluka o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim kućnim ljubimcima

1. Definisanje problema

Koje probleme treba da riješi predloženi akt?

Koji su uzroci problema?

Koje su posljedice problema?

Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?

Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Donošenjem Odluke o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim kućnim ljubimcima vrši se usklađivanje sa Zakonom o komunalnim djelatnostima ("Službeni list CG" br. 55/16, 66/19, 140/22 i 84/24) kojim su određene komunalne djelatnosti, uređeni uslovi i način obavljanja komunalnih djelatnosti i druga pitanja od značaja za komunalne djelatnosti, kao i dato ovlaštenje jedinici lokalne samouprave da propisuje način i uslove organizovanja i obavljanja komunalnih djelatnosti i utvrđen rok u kojem će se donijeti podzakonska akta iz okvira utvrđenih ovlaštenja.

Suštinski razlozi za donošenje naznačene odluke sadržani su u potrebi donošenja nove odluke radi prilagođavanja stvarnim potrebama a koje se odnose na zaštitu kućnih ljubimaca, preciznijeg definisanja pravila i odgovornosti vlasnika prema kućnim ljubimcima, poboljšanja uslova dobrobiti kućnih ljubimaca, kontrole razmnožavanja i smanjivanje broja napuštenih kućnih ljubimaca kao i proširivanja kaznene politike u ovoj oblasti. Važeća odluka u praksi se pokazala nefikasna zbog čega se zadnjih godina u Glavnom gradu značajno povećao broj napuštenih kućnih ljubimaca, posebno pasa a posledice povećanja broja trpe građani ali i Glavni grad. Zbog navedenog je nastupila potreba donošenja nove odluke koja će u ovom segmentu podstaći saradnju sa građanima, volonterima, nevladinim organizacijama uz angažovanje inspektora za kućne ljubimce i jasne primjene kaznene politike.

2. Ciljevi

Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

Naveći usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Cilj koji se postiže ovim propisom je formalno usklađivanje sa Zakonom o komunalnim djelatnostima kao i podizanje svijesti i odgovornosti građana prema kućnim ljubimcima i boljem normativnom uređenju ove materije, posebno u dijelu rješavanja problema napuštenih kućnih ljubimaca, posebno pasa. Predloženom odlukom se utvrđuje obaveza identifikacije kućnog ljubimca. Takođe, odlukom se predlaže da svaki napušteni pas koji prođe kroz Vršioca, mora prije svega da bude identifikovan, sterilisan/kastriran, vakcinisan i obilježen markicom ukoliko se ponovo po vrati po programu. Na navedeni način određeni broj građana neće imati mogućnost da zloupotrebljavaju ujede pasa, jer će po broju markice moći precizno da se utvrdi koji ga je pas napao. Prema podacima tokom 2023. godine na ime odštete Glavni grad i "Čistoća" d.o.o. solidarno su isplatili oko 350.000 eura za ujede pasa. Obilježavanjem pasa ovaj broj će se u značajnijoj mjeri smanjiti.

3. Opcije

Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatomu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).

Obrazložiti preferiranu opciju?

Obaveza donošenja predložene odluke proizilazi u Zakonu o dobrobiti životinja ("Službeni list CG", br. 14/08, 40/11 i 47/15), kojim je propisano da uslove i način držanja kućnih ljubimaca, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama (kućnim ljubimcima), način zbrinjavanja i kontrole njihovog razmnožavanja propisuje nadležni organ lokalne samouprave, kao i z zakonu o komunalnim djelatnostima ("Službeni list Crne Gore ", br. 55/16, 74/16, 02/18, 66/19, 140/22 i 84/24) kojim je propisano da jedinica lokalne samouprave propisuje način i uslove organizovanja i obavljanja komunalnih djelatnosti pod kojima se podrazumijeva između drugog i zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih životinja (kućnih ljubimaca) i održavanje skloništa za njihovo zbrinjavanje, u skladu sa zakonom.

4. Analiza uticaja

Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne:

Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).

Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera:

Donošenjem predložene odluke, odnosno nakon njenog stupanja na snagu stvorice se uslovi za veći nivo uređenosti definisanja uslova dobrobiti kućnih ljubimaca, a posebno u

dijelu kontrole razmnožavanja kućnih ljubimaca. Odlukom se zabranjuje se razmnožavanje pasa i mačaka do 2030. godine, osim kod registrovanih odgajivačnica uz saglasnost nadležnog inspektora, te se samim tim sugeriše imaćima pasa da izvrše sterilizaciju/kastraciju pasa i mačaka, a imajući u vidu troškove koji za tu aktivnost nastaju, odlukom je utvrđena obaveza Glavnom gradu da izvrši subvenciju u visini od 50% od ukupne cijene sterilizacije ili kastracije, u skladu sa planiranim budžetom za ovu namjenu.

Izuzetno za prvi javni poziv, nakon stupanja na snagu ove odluke, sredstva će biti u potpunosti obezbijeđena iz budžeta Glavnog grada, do iznosa sredstava koja su planirana budžetom za ovu namjenu.

5. Procjena fiskalnog uticaja

Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.

Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu; odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?

Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?

Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za sprovođenje o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim kućnim ljubimcima potrebno je obezbjeđenje dodatnih sredstava iz Budžeta Glavnog grada.

Odlukom je predviđena obaveza Glavnom gradu da jednom godišnje objavljuje javni poziv za subvencioniranje sterilizacije i kastracije vlasničkih pasa i mačaka, čiji su vlasnici iz Podgorice, u visini od 50% od ukupne cijene sterilizacije ili kastracije, a u skladu sa planiranim budžetom za ove namjene.

Za prvi javni poziv, nakon stupanja na snagu ove odluke, sredstva će biti u potpunosti obezbijeđena iz budžeta Glavnog grada, do iznosa sredstava koja su planirana budžetom za ovu namjenu. Nacrtom Budžeta Glavnog grada za 2026. godinu, za naznačenu namjenu, planirana su sredstva u iznosu od 15.000,00 eura. Troškovi, koji su namtenuti Glavnom gradu za potrebe subvencioniranja sterilizacije i kastracije vlasničkih pasa i mačaka u potpunosti opravdavaju cilj koji se želi postignuti, a koji se uglavnom odnosi na broj

napuštenih pasa, čije posljedice povećanja broja trpe građani ali i Glavni grad.

U postupku javne rasprave koja je trajala 15 dana obrađivaču je dostavljen veliki broj primjedbi i sugestija od devet lica. Neke sugestije su prihvaćene u cjelosti, neke djelimično, a dio sugestija nijesu prihvaćene.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.

Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nije su prihvaćeni. Obrazložiti.

Pri izradi Odluke nije korišćena eksterna ekspertska podrška.

Pravna lica, preduzetnici i fizička lica, kao i svi zainteresovani mogli su svoje primjedbe i sugestije na Nacrt Odluke dati u postupku sprovođenja Javne rasprave.

7. Monitoring i evaluacija

Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?

Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Ne postoje prepreke za implementaciju Odluke.

Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene Odluke zaduženi su: organ lokalne uprave nadležan za komunalne poslove, vršilac komunalne djelatnosti kome su povjereni poslovi zbrinjavanja napuštenih i izgubljenih kućnih ljubimaca i održavanje skloništa za njihovo zbrinjavanje, organ lokalnu uprave za inspeksijske poslove i Služba komunalne policije.

Podgorica, 03. novembar 2025. godine

Andrija Babović, dipl.ecc.master
SEKRETAR

CRNA GORA
GLAVNI GRAD PODGORICA
SEKRETARIJAT ZA LOKALNU SAMOUPRAVU
I SARADNJU SA CIVILNIM DRUŠTVOM

Broj: 06-019/25-5245/1

Vuka Karadžića 16, 81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 447 - 180
email: lokalna.samouprava@podgorica.me
www.podgorica.me

11. decembra 2025. godine

GLAVNI GRAD

Sekretarijat za komunalne poslove

G-dinu Andriji Baboviću, sekretaru

Predmet: Mišljenje na Nacrt odluke o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima

Sekretarijat za lokalnu samoupravu i saradnju sa civilnim društvom razmotrio je Nacrt odluke o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima sa aspekta usaglašenosti sa Zakonom o lokalnoj samoupravi ("Sl. list CG", br. 02/18, 34/19, 38/20, 50/22, 84/22, 81/25 i 98/25), Zakonom o zaštiti dobrobiti životinja ("Sl. list CG", br. 14/08, 40/11 i 47/15), Zakonom o komunalnim djelatnostima ("Sl. list CG", br. 55/16, 74/16, 02/18, 66/19, 140/22 i 84/24), Statutom Glavnog grada ("Sl. list CG - opštinski propisi", br. 08/19, 20/21, 49/22 i 51/25) i Pravno-tehničkim pravilima za izradu propisa ("Sl. list CG", broj 02/10) i na isti nema primjedbi.

Biljana Bošković

Obradila: Biljana Bošković
Šefica Odjeljenja za normativne poslove i praćenje
Sistema lokalne samouprave

Dostavljeno:
-Imenovanom;
- Arhivi

Crna Gora
Glavni grad Podgorica

adresa: Ulica Njegoševa broj 13
81000 Podgorica, Crna Gora

tel: +382 20 665 079; fax: +382 20 665 080

e-mail: finansije@podgorica.me

SEKRETARIJAT ZA FINANSIJSKE POSLOVE I ANALIZU BUDŽETA

Broj: 05-400/25-8604/1

Podgorica, 04.12.2025. godine

SEKRETARIJAT ZA KOMUNALNE POSLOVE

Sekretaru Andriji Baboviću

Veza: Vaš akt broj D04-040/25-1917/3

Predmet: Mišljenje na Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa Nacrt Odluke o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima

Sekretarijat za finansijske poslove i analizu budžeta je razmotrio Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa Nacrt Odluke o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima koji su dostavljeni ovom organu aktom broj gornji, sa aspekta svojih nadležnosti, daje sledeće

MIŠLJENJE

Na pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa i na tekst Nacrta Odluke o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, u dijelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da su za implementaciju ovog nacrta planirana finansijska sredstva Predlogom Odluke o budžetu Glavnog grada za 2026.godinu, s tim što ukazujemo da prilikom planiranja finansijskih sredstava za buduće fiskalne godine ista treba planirati na realnoj i stvarnoj osnovi, uz prethodnu saglasnost ovog Sekretarijata.

Shodno navedenom, Sekretarijat za finansijske poslove i analizu budžeta nema primjedbi na dostavljeni Nacrt Odluke o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima, uz poštovanje prethodnog stava.

S poštovanjem,

